

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMAS

1996 m. liepos 2 d. Nr. I-1418
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2006 m. rugsėjo 1 d.:
Nr. [X-752](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 82-3254 (2006-07-27)

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato viešosios informacijos rinkimo, rengimo, skelbimo ir platinimo tvarką, viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų, jų dalyvių, žurnalistų ir jų veiklą reglamentuojančių institucijų teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Abonentas** – asmuo, kuris pagal sutartį su radijo ir (ar) televizijos programų transliuotoju ar retransliuotoju priima radijo ir (ar) televizijos programas.

2. **Anonsas** – savarankiškas radijo ar televizijos programos vienetas, kurio tikslas – pristatyti programą (programas).

3. **Antžeminė televizija** – televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per antžeminę analoginę ar skaitmeninę televizijos stotį ar tokių stočių tinklą.

4. **Antžeminis radijas** – radijo programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per antžeminę analoginę ar skaitmeninę radijo stotį ar tokių stočių tinklą.

5. **Antžeminis radijo tinklas** – elektroninių ryšių tinklas, kurį sudaro daugiau kaip viena antžeminė analoginė ar skaitmeninė radijo stotis ir kuris yra skirtas tai pačiai radijo programai (programoms) transliuoti ir (ar) retransliuoti visuomenei.

6. **Antžeminis televizijos tinklas** – elektroninių ryšių tinklas, kurį sudaro daugiau kaip viena antžeminė analoginė ar skaitmeninė televizijos stotis ir kuris yra skirtas tai pačiai televizijos programai (programoms) transliuoti ir (ar) retransliuoti visuomenei.

7. **Asmens kritika** – asmens ar jo veiklos nagrinėjimas ir vertinimas neįžeidžiant asmens garbės ir orumo, nepažeidžiant jo privataus gyvenimo, nesumenkinant dalykinės reputacijos.

8. **Asmens sveikatos informacija** – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta informacija apie fizinio asmens sveikatą.

9. **Asmuo** – fizinis arba juridinis asmuo ir įmonių, įsisteigusių Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Europos ekonominės erdvės valstybėse, filialai Lietuvos Respublikoje.

10. **Audiovizualinė politika** – audiovizualinio sektoriaus strategijos, valstybinio valdymo principų ir plėtros kryptių, tikslų bei uždavinių nustatymas ir įgyvendinimas, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių audiovizualinio sektoriaus veiklą, rengimas ir derinimas su tarptautiniais reikalavimais, taip pat jų įgyvendinimas.

11. **Audiovizualinis kūrinys** – kinematografinis ar kitas kinematografinėmis priemonėmis išreikštas kūrinys, sudarytas iš tarpusavyje susijusių vaizdų, perteikiančių judesį su garsu arba be jo, įrašytas (užfiksuotas) materialioje vaizdo įrašymo laikmenoje.

12. **Bendrasis radijo ir (ar) televizijos programų priėmimo tinklas** – vietinis elektroninių ryšių tinklas, skirtas radijo ir (ar) televizijos programoms priimti ir siųsti skirstymo linijomis į galinius įrenginius.

13. **Dezinformacija** – tyčia viešai paskleista melaginga informacija.

14. **Erotinio pobūdžio informacija** – informacija, kuria skatinamas lytinis geismas, rodomas tikras ar suvaizduotas lytinis aktas ar kitoks seksualinis pasitenkinimas arba sekso reikmenys.

15. **Galinis įrenginys** – televizorius, radijo imtuvas, kitas transliuojamų ir (ar) retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų ar kitokio pobūdžio transliuojamos informacijos priėmimo įrenginys.
16. **Informacinės visuomenės informavimo priemonės** – visuomenės informavimo priemonės, kuriomis teikiant informacinės visuomenės paslaugas skleidžiama viešoji informacija.
17. **Informacinės visuomenės informavimo priemonės valdytojas** – asmuo, faktiškai valdantis informacinės visuomenės informavimo priemonę, kurioje rengiama ir (ar) skleidžiama viešoji informacija, arba rengiantis ir (ar) skleidžiantis tokios priemonės turinį.
18. **Informacinės visuomenės paslauga** – paprastai už atlyginimą elektroninėmis priemonėmis ir per atstumą individualiu informacinės visuomenės paslaugos gavėjo prašymu teikiama paslauga.
19. **Informacinės visuomenės paslaugos gavėjas** (toliau – **paslaugos gavėjas**) – asmuo, įskaitant užsienio juridinio asmens atstovybę ar filialą, kuris naudojasi informacinės visuomenės paslauga.
20. **Informacinės visuomenės paslaugos teikėjas** (toliau – **paslaugos teikėjas**) – informacinės visuomenės paslaugą teikiantis asmuo, įskaitant užsienio juridinio asmens atstovybę ar filialą.
21. **Informacinės visuomenės paslaugų tarpinis teikėjas** – informacinės visuomenės paslaugų teikėjas, perduodantis paslaugos gavėjo pateiktą informaciją elektroninių ryšių tinklu, suteikiantis galimybę naudotis elektroninių ryšių tinklu arba saugantis paslaugos gavėjo pateiktą informaciją.
22. **Kabelinė televizija** – televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per kabelinės televizijos tinklą.
23. **Kabelinės televizijos tinklas** – infrastruktūra, kurios didžioji dalis yra laidinė ir naudojama televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti į galinius įrenginius.
24. **Kabelinis radijas** – radijo programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per kabelinį radijo tinklą.
25. **Kabelinis radijo tinklas** – infrastruktūra, kurios didžioji dalis yra laidinė ir naudojama radijo programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti į galinius įrenginius.
26. **Katalogas** – užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo sudarytas siūlomų programų sąrašas.
27. **Komercinis audiovizualinis pranešimas** – vaizdais, lydymais arba nelydimais garso, skleidžiama informacija, kuri yra skirta tiesiogiai arba netiesiogiai reklamuoti prekes, paslaugas ar ūkinę komercinę veiklą vykdančio asmens pavadinimą ir kuri yra įtraukta į televizijos programą už užmokesį arba kitokį atlygį ar savireklamos tikslais. Komerciniai audiovizualiniai pranešimai *inter alia* apima televizijos reklamą, pranešimus apie rėmimą, teleparduotuvių siūlymus ir prekių rodymą.
28. **Laikraštis** – periodiškai leidžiamas ir platinamas informacinis leidinys.
29. **Leidėjas** – asmuo, kuris vykdo leidybinę veiklą.
30. **Leidinys** – elektroninė arba spausdintinė laikmena, kurioje įrašyta viešoji informacija.
31. **Mikrobangų daugiakanalė televizija** (toliau – **MDTV**) – televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per MDTV tinklą.
32. **Mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklas** (toliau – **MDTV tinklas**) – elektroninių ryšių tinklas, naudojamas televizijos programoms transliuoti, retransliuoti, priimti, jų kodavimo būdai ar elektromagnetinių virpesių parametrams pakeisti ir joms antžeminiais mikrobangų siųstuvais ir tų siųstuvų signalų priėmimo tinklais į galinius įrenginius perduoti.
33. **Nacionalinis laikraštis** – laikraštis, platinamas teritorijoje, kurioje gyvena daugiau kaip 60 procentų Lietuvos Respublikos gyventojų.
34. **Nacionalinė radijo ir (ar) televizijos programa** – radijo ir (ar) televizijos programa, kuri transliuojama antžeminiu radijo ir (ar) televizijos tinklu ir priimama teritorijoje, kurioje gyvena daugiau kaip 60 procentų Lietuvos Respublikos gyventojų.
35. **Nepriklausomas kūrėjas** – asmuo, kuris nėra visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjo, radijo programų transliuotojo dalyvis, jo valdymo organų narys, taip pat asmuo, nesusijęs su visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėju, radijo programų transliuotoju darbo, tarnybos santykiais ar jungtine veikla, kuriantis audiovizualinius kūrinius ar programas ir laisvai juos parduodantis ar kitaip perleidžiantis viešai skleisti.
36. **Nuomonė** – visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas požiūris, nusimanymas, nuovoka, supratimas, mintys arba komentarai apie bendro pobūdžio idėjas, faktų ir duomenų, reiškinų ar įvykių vertinimai, išvados ar pastabos apie žinias, susijusias su tikrais įvykiais. Nuomonė gali remtis

faktais, pagrįstais argumentais ir paprastai ji yra subjektyvi, todėl jai netaikomi tiesos ir tikslumo kriterijai, tačiau ji turi būti reiškiamas sąžiningai ir etiškai, sąmoningai nenuslepianč ir neiškreipianč faktų ir duomenų.

37. **Oficialūs valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų dokumentai** – valstybės ir savivaldybių institucijų, įmonių ir įstaigų, valstybės įgaliotų asmenų vykdanč norminių teisės aktų nustatytus įgaliojimus sukurti, patvirtinti arba gauti su jų veikla susiję rašytiniai, grafiniai, garsiniai, kompiuterinės informacijos ar kitokie dokumentai, įtraukti į šių institucijų, įmonių ir įstaigų dokumentų apskaitą.

38. **Palydovinė televizija** – televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per dirbtinį Žemės palydovą (palydovus).

39. **Palydovinis radijas** – radijo programų transliavimas ir (ar) retransliavimas per dirbtinį Žemės palydovą (palydovus).

40. **Paslėpta reklama** – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija apie gamintoją ar paslaugos teikėją, jo pavadinimą ar veiklą, prekių ženklą, pateikiama taip, kad reklamos vartotojas gali nesuprasti, kad tai reklama, arba gali suklysti dėl pateiktos reklamos tikrojo tikslo. Toks informacijos pateikimas visais atvejais laikomas paslėpta reklama, kai už ją užmokama ar kitaip atsilyginama.

41. **Paslėptas komercinis audiovizualinis pranešimas** – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis reklamos tikslais skleidžiama informacija apie prekių gamintojo ir (ar) paslaugos teikėjo pavadinimą ir (ar) veiklą, prekes, paslaugas ar prekių ženklą, pateikiama taip, kad vartotojas gali nesuprasti, kad tai komercinis audiovizualinis pranešimas. Toks informacijos pateikimas yra laikomas paslėptu komerciniu audiovizualiniu pranešimu, ypač kai tai daroma už užmokestį ar kitokį atlygį.

42. **Pornografinio pobūdžio informacija** – informacija, kai atvirai ir detalai rodomas tikras ar suvaidintas lytinis aktas, lytiniai organai, tuštinimasis, masturbacija arba lytiniai iškrypimai (pedofilija, sadizmas, mazochizmas, zoofilija, nekrofilija ir kt.), ir tai yra pagrindinis tokios informacijos tikslas.

43. **Prekių rodymas** – komerciniu audiovizualiniu pranešimu už užmokestį ar kitokį atlygį programoje aiškiai pateikiama informacija apie prekę, paslaugą ar prekių ženklą ir (ar) nuorodas į juos.

44. **Privataus pobūdžio informacija** – žmogaus teisės į privataus gyvenimo apsaugą užtikrinimo požiūriu neskelbtina informacija apie žmogaus asmeninį ir jo šeimos gyvenimą, jo sveikatą ir kt.

45. **Privatus gyvenimas** – asmeninis žmogaus, jo šeimos gyvenimas, gyvenamoji aplinka, kurią sudaro fizinio asmens gyvenamoji patalpa, jai priklausanti privati teritorija ir kitos privačios patalpos, kurias fizinis asmuo naudoja savo ūkinei, komercinei ar profesinei veiklai, taip pat fizinio asmens psichinė ir fizinė neliečiamybė, garbė ir reputacija, slapti asmeniniai faktai, fizinio asmens fotonuotraukos ar kiti atvaizdai, informacija apie fizinio asmens sveikatą, privatus susirašinėjimas ar kitoks ryšio palaikymas, fizinio asmens pažiūros, įsitikinimai, įpročiai ir kiti duomenys, kuriuos galima naudoti tik jam sutikus.

46. **Programa** – savarankiškų savo turiniu ir struktūra garsų arba vaizdų, perteikiančių judesį, lydimą arba nelydimą garso, visuma, paprastai sudaranti atskirą nustatyto programų tvarkaraščio arba katalogo vienetą ir atitinkanti radijo ir (ar) televizijos programų formą ir turinį (vaidybinis filmas, sporto ar kitoks renginys, situacijų komedija, dokumentinis filmas, programa vaikams, originalus dramos kūrinys, anonsas, komercinis audiovizualinis pranešimas, pokalbių programa, žinių programa ir kt.).

47. **Programų tvarkaraštis** – numatomų transliuoti radijo programų ar televizijos programų išankstinis planas, paprastai skelbiamas visuomenės informavimo priemonėse, nurodant programų pavadinimus ir jų transliavimo laiką.

48. **Radijo dažnis (kanalas)** – radijo bangų dažnių juosta, būtina bent vienai radijo ar televizijos programai perduoti.

49. **Radijo programa** – radijo transliuotojo transliuojamų programų, skleidžiamų visuomenei elektroninių ryšių tinklais, visuma.

50. **Radijo programų transliavimas** – visuomenės informavimo paslauga, kurią teikia radijo programų transliuotojas, skirta tuo pačiu metu klausyti programas pagal programų tvarkaraštį.

51. **Radijo programų transliuotojas** – radijo programų transliavimo paslaugų teikėjas, kuriam tenka redakcinė atsakomybė už radijo programų turinio parinkimą ir jo išdėstymą radijo programų

tvarkaraštyje ir kuris kuria, rengia radijo programas ir (ar) atskiras programas ir jas perduoda visuomenei arba leidžia kitam asmeniui nepakeistas perduoti visuomenei.

52. **Radijo stotis** – technikos kompleksas, kurį sudaro radijo siųstuvai kartu su antenomis ir kitais techniniais įrenginiais, skirtas radijo programoms transliuoti, retransliuoti ar siųsti.

53. **Redakcinė atsakomybė** – viešosios informacijos rengėjui ir (ar) viešosios informacijos skleidėjui, išskyrus retransliuotoją, tenkanti atsakomybė už kontrolę, atliekamą rengiant viešąją informaciją visuomenei, ruošiant ją skleisti ir šią informaciją skleidžiant, taip pat atrenkant programas ir jas išdėstant chronologine tvarka programų tvarkaraštyje ir (ar) pateikiant programas kataloge.

54. **Regioninis laikraštis** – laikraštis, kurio ne mažiau kaip 90 procentų tiražo platinama vienos Lietuvos Respublikos apskrities teritorijoje.

55. **Regioninis programų transliuotojas** – radijo ar televizijos programos transliuotojas, kurio antžeminiu televizijos, radijo tinklu transliuojama programa yra priimama teritorijoje, kurioje gyvena mažiau negu 60 procentų Lietuvos Respublikos gyventojų.

56. **Reklama** – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis reklamos užsakovo interesais arba savireklamos tikslais skleidžiama informacija, išskyrus televizijos reklamą, apie asmens ūkinę, komercinę, finansinę ar profesinę veiklą, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

57. **Rėmimas** – bet kokia pagalba, kurią asmuo, nedalyvaujantis transliuojant radijo programą ir (ar) teikiant visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, ir (ar) kuriant audiovizualinius ar garso kūrinius, teikia visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugoms ir (ar) programoms finansuoti, siekdamas skleisti informaciją apie savo pavadinimą, prekių ženklą, įvaizdį, veiklą arba prekes ar paslaugas.

58. **Retransliavimas** – visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslauga, kurią teikia retransliuotojas, skirta priimti transliuojamas užbaigtas radijo ir (ar) televizijos programas ar atskiras programas ir tuo pačiu metu nepakeistas perduoti visuomenei elektroninių ryšių tinklais.

59. **Retransliavimo licencija** – Lietuvos radijo ir televizijos komisijos išduotas rašytinis dokumentas, kuriuo suteikiama teisė jį turinčiam asmeniui verstis radijo ir (ar) televizijos programų retransliavimo veikla nustatytoje teritorijoje ir nustatomos tokio retransliavimo sąlygos.

60. **Retransliuotojas** – asmuo, kuris retransliuoja visuomenei nepakeistas transliuojamas radijo ir (ar) televizijos programas arba atskiras programas.

61. **Siuntimas** – su radijo ir (ar) televizijos programų transliavimu ir (ar) retransliavimu susijusi elektroninių ryšių veiklos sritis, apimanti radijo ir (ar) televizijos programos elektromagnetinių signalų perdavimą elektroninių ryšių tinklais į galinius įrenginius.

62. **Siuntimo stotis** – technikos kompleksas, kurį sudaro radijo ir (ar) televizijos siųstuvai kartu su antenomis ir kitais techniniais įrenginiais, skirtas radijo ir (ar) televizijos programoms transliuoti, retransliuoti ar siųsti.

63. **Smurtinio pobūdžio informacija** – informacija, kai detalai rodomas žmonių, gyvūnų žudymas, žalojimas, kankinimas ar kitoks prieš žmogų, bet kokią kitą gyvą būtybę nukreiptas elgesys, sukeliantis skausmą, diskomfortą arba darantis kitokią žalą (fizinę, psichologinę, materialinę), taip pat vandalizmas ir (ar) teigiamai vertinama, skatinama prievarta, žiaurumas ar mėgavimasis tuo.

64. **Teleparduotuvė** – televizijos programų transliuotojo už užmokestį visuomenei transliuojami tiesioginiai siūlymai pirkti prekių ar naudotis paslaugomis, tarp jų ir siūlymai įsigyti nekilnojamojo turto, turtinių teisių ir įsipareigojimų.

65. **Televitrina** – teleparduotuvės tarpams skirta programa, transliuojama televizijos programose, kurios nėra skirtos tik teleparduotuvei.

66. **Televizijos programa** – televizijos programų transliuotojo transliuojamų programų, skleidžiamų visuomenei elektroninių ryšių tinklais, visuma.

67. **Televizijos programų transliavimas** – visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslauga, kurią teikia visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas, skirta programoms žiūrėti pagal programų tvarkaraštį jų transliavimo metu.

68. **Televizijos programų transliuotojas** – televizijos programų transliavimo paslaugų teikėjas, kuriam tenka redakcinė atsakomybė už visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos turinio parinkimą ir jo išdėstymą televizijos programų tvarkaraštyje ir kuris

kuria, rengia televizijos programas ir (ar) atskiras programas ir jas perduoda visuomenei arba leidžia kitam asmeniui nepakeistas perduoti visuomenei.

69. **Televizijos reklama** – už užmokestį ar kitokį atlygį bet kokia forma visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo skelbiama informacija, kurią vykdančias ūkinę, komercinę ar profesinę veiklą asmuo užsako skleisti ar skleidžia savireklamos tikslais ar siekdamas reklamuoti prekes ar paslaugas, įskaitant nekilnojamąjį turtą, teises ir pareigas.

70. **Televizijos stotis** – technikos kompleksas, kurį sudaro televizijos siųstuvai kartu su antenomis ir kitais techniniais įrenginiais, skirtas televizijos programoms transliuoti, retransliuoti ar siųsti.

71. **Transliavimo licencija** – Lietuvos radijo ir televizijos komisijos išduotas rašytinis dokumentas, kuriuo suteikiama teisė jį turinčiam asmeniui verstis radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veikla nustatytoje teritorijoje ir nustatomos tokio transliavimo sąlygos.

72. **Užsakomoji visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslauga** – visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslauga, kurią teikia visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas, skirta programoms žiūrėti vartotojo pasirinktu laiku ir jo individualiu prašymu pagal visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo siūlomą katalogą.

73. **Viešasis asmuo** – valstybės politikas, teisėjas, valstybės ar savivaldybės pareigūnas, politinės partijos ir (ar) asociacijos vadovas, kuris dėl einamų pareigų arba savo darbo pobūdžio nuolat dalyvauja valstybinėje ar visuomeninėje veikloje, arba kitas fizinis asmuo, jeigu jis turi viešojo administravimo įgaliojimus ar administruoja viešųjų paslaugų teikimą arba jeigu jo nuolatinė veikla turi reikšmės viešiesiems reikalams.

74. **Viešoji informacija** – informacija, skirta viešai skleisti, išskyrus šio straipsnio 42 dalyje nurodytą informaciją, taip pat informaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos įstatymus negali būti viešai skleidžiama.

75. **Viešosios informacijos rengėjas** – visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas, radijo programų transliuotojas, leidykla, kino, garso ar vaizdo studija, informacijos, reklamos ar viešųjų ryšių agentūra, redakcija, informacinės visuomenės informavimo priemonės valdytojas, nepriklausomas kūrėjas, žurnalistas ar kitas asmuo, rengiantys ar pateikiantys skleisti viešąją informaciją.

76. **Viešosios informacijos skleidėjas** – visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas, retransliuotojas, radijo programų transliuotojas, informacinės visuomenės informavimo priemonės valdytojas ar kitas asmuo, skleidžiantys viešąją informaciją visuomenei ir atsakantys už tos informacijos teisėtumą.

77. **Vietinis laikraštis** – laikraštis, kurio ne mažiau kaip 90 procentų tiražo platinama vienos miesto ar rajono savivaldybės teritorijoje.

78. **Vietinė radijo ir (ar) televizijos programa** – radijo ir (ar) televizijos programa, transliuojama per vieną siuntimo stotį.

79. **Visuomenės informavimas** – viešosios informacijos teikimas visuomenei.

80. **Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslauga** – televizijos programų transliavimas, užsakomoji visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslauga, komercinių audiovizualinių pranešimų skelbimo paslauga, už kurių turinio parinkimą redakcinė atsakomybė tenka visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjui, vykdančiam ūkinę komercinę veiklą informavimo, pramogų ar švietimo tikslais, elektroninių ryšių tinklais transliuojančiam (perduodančiam) visuomenei programą.

81. **Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas** – asmuo, kuriam tenka redakcinė atsakomybė už visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos turinio parinkimą ir kuris sprendžia, kokia tvarka pateikiamas paslaugos turinys.

82. **Visuomenės informavimo priemonė** – laikraštis, žurnalas, biuletenis ar kitas leidinys, knyga, televizijos programa, radijo programa, kino ar kita garso ir vaizdo studijų produkcija, informacinės visuomenės informavimo priemonė ir kita priemonė, kuria viešai skleidžiama informacija. Pagal šį įstatymą visuomenės informavimo priemonei nepriskiriamas oficialus, techninis ir tarnybinis dokumentas, vertybiniai popieriai.

83. **Žalingas įprotis** – piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinių, toksinių, psichotropinių ir kitų psichologinę priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimas, taip pat psichologinė priklausomybė nuo azartinių lošimų.

84. **Žinia** – visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas faktas arba tikri (teisingi) duomenys.

85. **Žinių programa** – programa, kurios turinys apima aktualią visuomenei informaciją apie politiką, ekonomiką, kultūrą, sportą, orus ir kitas sritis.

86. **Žurnalas** – iliustruotas informacinis periodinis leidinys, skirtas įvairiai auditorijai, kuriame spausdinami įvairių sričių straipsniai.

87. **Žurnalistas** – fizinis asmuo, kuris profesionaliai renka, rengia ir teikia medžiagą viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui pagal sutartį su juo ir (ar) yra žurnalistų profesinės organizacijos narys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

3 straipsnis. Pagrindiniai visuomenės informavimo principai

1. Lietuvos Respublikoje laiduojama Konstitucijoje, šiame ir kituose įstatymuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtinta informacijos laisvė.

2. Viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai, žurnalistai ir leidėjai savo veikloje vadovaujami Konstitucija ir įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, humanizmo, lygybės, pakantos, pagarbos žmogui principais, gerbia žodžio, kūrybos, religijos ir sąžinės laisvę, nuomonių įvairovę, laikosi profesinės etikos normų, Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso nuostatų, padeda plėtoti demokratiją, visuomenės atvirumą, skatina visuomenės pilietiškumą ir valstybės pažangą, stiprina valstybės nepriklausomybę, ugdo valstybinę kalbą, tautinę kultūrą ir dorovę.

3. Viešoji informacija visuomenės informavimo priemonėse turi būti pateikiama teisingai, tiksliai ir nešališkai.

4. Naudojimasis informacijos laisve gali būti saistomas tokių reikalavimų, sąlygų, apribojimų ar bausmių, kuriuos nustato įstatymai ir kurie demokratinėje visuomenėje būtini Lietuvos valstybės saugumui, teritorijos vientisumui, viešajai tvarkai, konstitucinei santvarkai apginti, teisinės valdžios nešališkumui garantuoti, siekiant užkirsti kelią teisės pažeidimams ir nusikaltimams, konfidencialios informacijos atskleidimui, apsaugoti žmonių sveikatą bei dorovę, taip pat jų privatų gyvenimą, orumą ir kitas teises.

II SKYRIUS INFORMACIJOS LAISVĖ IR JOS APSAUGA

4 straipsnis. Informacijos laisvė

1. Kiekvienas asmuo turi teisę laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus, nevaržomai rinkti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas. Laisvė rinkti, gauti ir skleisti informaciją negali būti ribojama kitaip, kaip tik įstatymu, jei yra būtina apsaugoti konstitucinę santvarką, žmogaus sveikatą, garbę ir orumą, privatų gyvenimą, dorovę.

2. Lietuvos Respublikoje laiduojamas laisvas televizijos programų, kurios transliuojamos laikantis Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytų reikalavimų, priėmimas ir retransliavimas iš Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusių Europos šalių.

5 straipsnis. Teisė rinkti ir skelbti informaciją

1. Kiekvienas asmuo turi teisę:

1) rinkti informaciją ir ją skelbti visuomenės informavimo priemonėse;

2) neleisti skelbti savo parengtos informacijos, jeigu jos turinys redakcinio rengimo metu buvo iškreiptas;

3) užsirašinėti, fotografuoti, filmuoti, naudotis garso ir vaizdo technikos priemonėmis, taip pat kitais būdais fiksuoti informaciją, išskyrus šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytus atvejus;

4) publikacijas ar programas skelbti savo pavarde, slapyvardžiu ar anonimiškai.

2. Niekas negali būti verčiamas, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, platinti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų biudžetinių įstaigų informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

6 straipsnis. Teisė gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų

1. Kiekvienas asmuo turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų biudžetinių įstaigų viešąją informaciją apie jų veiklą, oficialius jų dokumentus (kopijas), taip pat informaciją, kurią minėtos įstaigos turi apie jį patį.

2. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos turi informuoti visuomenę apie savo veiklą.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos privalo Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įstaigų įstatymo bei kitų įstatymų nustatyta tvarka teikti viešąją informaciją, taip pat turimą privačią informaciją, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai privati informacija neteikiama.

4. Informacija, kurią rengiant nereikia kaupti papildomų duomenų, viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams, žurnalistams pateikiama ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o informacija, kurią rengiant reikia kaupti papildomus duomenis, – ne vėliau kaip per savaitę.

5. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, kitos biudžetinės įstaigos, atsisakiusios teikti viešąją informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis.

6. Valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų viešoji informacija yra nemokama. Šios įstaigos gali imti mokesť tik už paslaugas ir patarnavimus, susijusius su teikiamos informacijos paieška, informacijos ar dokumentų dauginimu (kopijavimu). Šis mokestis negali būti didesnis už realias informacijos pateikimo sąnaudas.

7. Kitos įstaigos ir įmonės, taip pat politinės partijos, politinės organizacijos, profesinės sąjungos, asociacijos ir kitos organizacijos teikia viešosios informacijos rengėjams ir kitiems asmenims viešąją informaciją apie savo veiklą šių įstaigų, įmonių ar organizacijų įstatų (nuostatų) nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Redagavimo apribojimai

Siekiant užtikrinti informacijos laisvę, draudžiama daryti įtaką viešosios informacijos rengėjui, skleidėjui, jų dalyviui ar žurnalistui, verčiant juos visuomenės informavimo priemonėse neteisėtai ir šališkai pateikti informaciją.

8 straipsnis. Informacijos šaltinio paslaptis

Viešosios informacijos rengėjas, skleidėjas, jų dalyvis, žurnalistas turi teisę išsaugoti informacijos šaltinio paslaptį, neatskleisti informacijos šaltinio, išskyrus atvejus, kai informacijos šaltinį teismo sprendimu atskleisti būtina dėl gyvybiškai svarbių ar kitų ypač reikšmingų visuomenės interesų, taip pat siekiant užtikrinti, kad būtų apgintos asmenų konstitucinės teisės ir laisvės ir kad būtų vykdomas teisingumas.

9 straipsnis. Teisė viešai kritikuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų ir pareigūnų veiklą

Kiekvienas asmuo turi teisę viešai kritikuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, taip pat pareigūnų veiklą. Lietuvos Respublikoje draudžiama persekioti už kritiką.

10 straipsnis. Draudimas taikyti neteisėtus informacijos laisvės apribojimus

Viešosios informacijos cenzūra Lietuvos Respublikoje draudžiama. Draudžiami bet kokie veiksmai, kuriais siekiama kontroliuoti visuomenės informavimo priemonėse skelbiamos informacijos turinį iki šios informacijos paskelbimo, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

11 straipsnis. Teisė ginti informavimo laisvę

1. Kiekvienas asmuo turi teisę apskųsti teismui valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, pareigūnų sprendimus ir veiksmus, jeigu šie pažeidžia ar neteisėtai apriboja asmens teisę gauti, rinkti ar skleisti informaciją.

2. Draudžiama persekioti viešosios informacijos rengėją, skleidėją, jų dalyvį ar žurnalistą už paskelbtą informaciją, jeigu ją rengiant ir platinant nebuvo pažeisti įstatymai.

12 straipsnis. Žurnalistų akreditavimas

1. Viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas turi teisę akredituoti savo žurnalistus prie valstybės institucijų, politinių partijų, politinių organizacijų ir asociacijų, taip pat kitų institucijų šalių susitarimu.

2. Žurnalistas gali dalyvauti jį akreditavusios institucijos ar organizacijos posėdžiuose, kituose renginiuose, jis yra aprūpinamas stenogramomis, protokolais ir kitais dokumentais ar jų nuorašais tarpusavio susitarimu numatytais sąlygomis.

3. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos akredituoti kitų valstybių žurnalistai turi tokias pat teises rinkti ir skelbti informaciją kaip ir Lietuvos žurnalistai.

III SKYRIUS

ASMENS, VISUOMENĖS IR VALSTYBĖS INTERESŲ APSAUGA VISUOMENĖS INFORMAVIMO SRITYJE

13 straipsnis. Asmens teisių, garbės ir orumo apsauga

1. Siekiant nepažeisti asmens teisių, apsaugoti jo garbę ir orumą, renkant ir viešai skelbiant informaciją draudžiama:

1) be asmens sutikimo filmuoti, fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus fizinio asmens gyvenamojoje patalpoje, fizinio asmens privačioje namų valdoje ir jai priklausančioje aptvertoje ar kitaip aiškiai pažymėtoje teritorijoje, nepaisant to, ar tas asmuo yra nurodytose vietose;

2) filmuoti, fotografuoti ar daryti garso ir vaizdo įrašus neviešų renginių metu be organizatorių, turinčių teisę rengti tokius renginius, sutikimo;

3) filmuoti ir fotografuoti žmogų ir naudoti jo atvaizdus reklamai visuomenės informavimo priemonėse be šio žmogaus sutikimo;

4) filmuoti ir fotografuoti asmenį su aiškiais fiziniais trūkumais be šio asmens sutikimo arba filmuoti ir fotografuoti asmenį jam esant bejėgiškos būklės dėl sveikatos sutrikimo;

5) filmuoti, fotografuoti vaiką ar daryti jo garso ir vaizdo įrašus be nors vieno iš tėvų, globėjų ar rūpintojų ir paties vaiko sutikimo. Draudžiama naudoti vaikų fotografijas, garso ar vaizdo įrašus erotinio, pornografinio ir smurtinio pobūdžio informacijose;

6) be mirusiojo ar žuvusiojo šeimos narių sutikimo filmuoti, fotografuoti mirusįjį ar žuvusįjį stambiu planu ar daryti jo vaizdo įrašus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti draudimai netaikomi fiksuojant teisės pažeidimus ir šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais.

14 straipsnis. Privataus gyvenimo apsauga

1. Rengiant ir platinant viešąją informaciją, privaloma užtikrinti žmogaus teisę į privataus pobūdžio informacijos apsaugą.

2. Informaciją apie privatų gyvenimą galima skelbti, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, tik jei tas žmogus sutinka.

3. Informacija apie privatų gyvenimą gali būti skelbiama be žmogaus sutikimo tais atvejais, kai ji padeda atskleisti įstatymų pažeidimus ar nusikalstamas veikas, taip pat kai informacija yra pateikiama viešai nagrinėjant bylą. Be to, informacija apie viešojo asmens privatų gyvenimą gali būti skelbiama be jo sutikimo, jeigu ši informacija atskleidžia visuomeninę reikšmę turinčias privataus šio asmens gyvenimo aplinkybes ar asmenines savybes.

15 straipsnis. Atsakymo teisė

Kiekvienas fizinis asmuo, kurio garbę ir orumą žemina visuomenės informavimo priemonėje paskelbta tikrovės neatitinkanti, netiksli ar šališka informacija apie jį, taip pat kiekvienas juridinis asmuo, kurio dalykinei reputacijai ar kitiems teisėtiems interesams pakenkė tikrovės neatitinkanti, netiksli ar šališka informacija, turi teisę atsakyti, paneigdamas tikrovės neatitinkančią informaciją ar patikslindamas paskelbtą informaciją, arba pareikalauti, kad viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyta tvarka paneigtų tikrovės neatitinkančią informaciją.

16 straipsnis. Nuomonių įvairovės visuomenės informavimo priemonėse užtikrinimas

1. Gerbdami nuomonių įvairovę, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi visuomenės informavimo priemonėse pateikti kuo daugiau viena nuo kitos nepriklausomų nuomonių.
2. Skelbiant viešosios nuomonės tyrimo rezultatus, turi būti nurodoma, kas atliko tyrimus, kiek šie tyrimai yra statistiškai patikimi (nurodant tyrimų imtį ir galimą paklaidą).

17 straipsnis. Nepilnamečių apsauga

1. Viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai įstatymų nustatyta tvarka turi užtikrinti, kad nepilnamečiai būtų apsaugoti nuo neigiamą poveikį jų fiziniam, protiniam ar doroviniam vystymuisi darančios viešosios informacijos, ypač susijusios su pornografinio pobūdžio ir (ar) smurtinio pobūdžio bei žalingus įpročius skatinančios informacijos sklaidimu.
2. Viešosios informacijos, kuri daro neigiamą poveikį nepilnamečių fiziniam, protiniam ar doroviniam vystymuisi, priskyrimo šiai informacijai kriterijus nustato Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas.
3. Neskelbtinos informacijos kontrolę ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarką nustato Vyriausybė.

18 straipsnis. Neteikiama informacija

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, taip pat kitos įstaigos, įmonės ir organizacijos neteikia viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams, kitiems asmenims informacijos, kuri pagal įstatymus yra valstybės, tarnybos, profesinė, komercinė ar banko paslaptis arba yra privataus pobūdžio informacija.
2. Neteikiama ir ta informacija, kurią teikti draudžia kiti įstatymai, nes jos suteikimas pakenktų valstybės saugumo ir gynybos interesams, baudžiamajam asmenų persekiojimui, skatintų pažeisti valstybės teritorijos vientisumą ar viešąją tvarką arba jos nesuteikimas užkirstų kelią teisės pažeidimams ar būtų labai svarbus žmonių sveikatai apsaugoti.
3. Apie atsisakymą suteikti prašomą informaciją įstatymų nustatyta tvarka pranešama asmeniui raštu, nurodant informacijos nesuteikimo priežastis.

19 straipsnis. Neskelbtina informacija

1. Visuomenės informavimo priemonėse draudžiama skelbti informaciją, kurioje:
  - 1) raginama prievarta keisti Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką;
  - 2) skatinama kėsintis į Lietuvos Respublikos suverenitetą, jos teritorijos vientisumą, politinę nepriklausomybę;
  - 3) kurstomas karas ar neapykanta, tyčiojimas, niekinimas, kurstymas diskriminuoti, smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar religijos pagrindu;
  - 4) platinama, propaguojama ar reklamuojama pornografija, taip pat propaguojamos ir (ar) reklamuojamos seksualinės paslaugos, lytiniai iškrypimai;
  - 5) propaguojami ir (ar) reklamuojami žalingi įpročiai ir narkotinės ar psichotropinės medžiagos.
2. Draudžiama platinti dezinformaciją ir informaciją, šmeižiančią, įžeidžiančią žmogų, žeminančią jo garbę ir orumą.
3. Draudžiama skleisti informaciją, pažeidžiančią nekaltumo prezumpciją ir kliudančią teisminės valdžios nešališkumui.
4. Spaudos leidinių, garso, audiovizualinių kūrinių, radijo ir televizijos programų, informacinės visuomenės informavimo priemonėse skleidžiamos ir kitos viešosios informacijos, priskirtos erotinio, pornografinio, smurtinio pobūdžio ar kitai ribojamai viešajai informacijai, platinimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

20 straipsnis. Pareiga skelbti oficialius valstybės pranešimus

1. Gaivalinių nelaimių, didelių avarių ar epidemijų, karo ar nepaprastosios padėties atveju

viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi įstatymų ir (ar) Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka nemokamai ir operatyviai skelbti oficialius valstybės pranešimus.

2. Seimas karo ar nepaprastosios padėties atveju įstatymu gali nustatyti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos ribojimus ir (ar) kitas prievoles, būtinas piliečių ir visuomenės interesų apsaugai.

3. Už atsisakymą skelbti šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais oficialius valstybės pranešimus atsakoma įstatymų nustatyta tvarka.

21 straipsnis. Autorių teisių ir gretutinių teisių apsauga

Literatūros, mokslo, meno ir kitus kūrinis viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai ir žurnalistai naudoja vadovaudamiesi Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu ir kitais įstatymais bei teisės aktais.

IV SKYRIUS

VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJŲ, SKLEIDĖJŲ IR JŲ DALYVIŲ, ŽURNALISTŲ TEISINIS STATUSAS IR VEIKLOS SĄLYGOS

PIRMASIS SKIRSNIS

VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJŲ, SKLEIDĖJŲ, ŽURNALISTŲ STATUSO REGLAMENTAVIMAS

22 straipsnis. Viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai ir jų dalyviai

1. Viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų ir jų dalyvių santykius reglamentuoja šis ir kiti įstatymai, teisės aktai ir šalių susitarimai.

2. Lietuvos Respublikoje rengti ir (ar) skleisti informaciją gali visi asmenys, išskyrus šiame ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus atvejus. Lietuvos Respublikoje licencijuojama radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ir (ar) retransliavimo veikla gali verstis tik juridiniai asmenys, Europos ekonominės erdvės valstybėse įsisteigę juridiniai asmenys ir organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, taip pat Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse įsteigti tokių juridinių asmenų ir organizacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, filialai.

3. Pardavus ar kitaip perleidus ne mažiau kaip 10 procentų transliuotojo ar retransliuotojo akcijų (dalių, pajų), licencijos turėtojas privalo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo nuosavybės teisių perdėjimo pranešti apie tai Lietuvos radijo ir televizijos komisijai (toliau – Komisija).

4. Jei pardavus ar kitaip perleidus transliavimo ir (ar) retransliavimo licenciją turinčio transliuotojo ar retransliuotojo akcijas (dalis, pajus) keičiasi kontrolinio akcijų paketo savininkas(-ai) arba licencijos turėtojo kontrolė (valdymas) pereina kitam asmeniui(-ims) kitais pagrindais, akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantys perleisti ir įgyti asmenys privalo gauti Komisijos rašytinį sutikimą.

5. Komisija gali atsisakyti duoti sutikimą dėl transliuotojo ir (ar) retransliuotojo akcijų (dalių, pajų) ir (ar) kontrolės (valdymo) perleidimo, jeigu:

1) transliuotojo ir (ar) retransliuotojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantys perleisti ir įsigyti asmenys nepateikė Komisijos reikalaujamų duomenų arba pateikė neteisingus duomenis;

2) transliuotojo ir (ar) retransliuotojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantiems įsigyti asmenims įstatymų nustatytais atvejais draudžiama būti viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų dalyviais;

3) perleidžiant ir įsigyjant transliuotojo ir (ar) retransliuotojo akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą), vyksta koncentracija ir nėra gautas Konkurencijos tarybos leidimas, kai pagal Konkurencijos įstatymą toks leidimas būtinas.

6. Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos (išskyrus mokslo ir mokymo įstaigas), bankai, politinės partijos negali būti viešosios informacijos rengėjais ir (ar) jų dalyviais, bet gali leisti neperiodinius informacinio pobūdžio leidinius, turėti informacinės visuomenės informavimo priemones, skirtas visuomenei informuoti apie savo veiklą, jeigu įstatymų nenustatyta kitaip.

7. Kiekvienas viešosios informacijos rengėjas ar jo dalyvis turi paskirti asmenį (vyriausiąjį

redaktorių, redaktorių, programos vedėją ar kitą asmenį), kuris atsako už visuomenės informavimo priemonės turinį. Kai viešosios informacijos rengėjas ir dalyvis yra tas pats fizinis asmuo, jis atsako už savo visuomenės informavimo priemonės turinį.

8. Viešosios informacijos rengėjai:

1) skleisdami informaciją visuomenei, neturi iškraipyti teisingos, nešališkos informacijos bei nuomonių ir panaudoti tai savanaudiškiems tikslams. Viešoji informacija yra nesuderinama su žurnalistinėmis kampanijomis, rengiamomis pagal išankstinius nusistatymus ar tenkinant grupinius, politinius interesus;

2) privalo būti objektyvūs ir nešališki, pateikti kuo daugiau nuomonių ginčytiniais politikos, ekonomikos ir kitais visuomenės gyvenimo klausimais;

3) fiksuodami įvairias viešas visuomenės akcijas – mitingus, eitynes, streikus, piketus ir pan. – neturi skatinti imtis neteisėtų ar desperatiškų veiksmų;

4) neturi skelbti nepagrįstų, nepatikrintų, faktais neparemtų kaltinimų;

5) privalo saugoti ir gerbti žmogaus teisę į privatumą mirties ar ligos atveju, neminėti asmens duomenų skelbdami žinias apie savižudybes ar bandymus nusižudyti;

6) neturi propaguoti ar patraukliai vaizduoti rūkymo, girtavimo ar narkotikų vartojimo. Rūkymo, girtavimo, narkomanijos vaizdavimas pateisinamas tik kaip kontekstas, siekiant tikroviškumo;

7) neturi skleisti tendencingos ir šališkos informacijos apie religiją, neturi diskriminuoti kitų religijų;

8) turi aiškiai pristatyti religines organizacijas ir jų pažiūras, kad žmonės nebūtų klaidinami;

9) neturi propaguoti žmonių ar jų grupių antgamtinių, nerealių savybių, paranormalių reiškinių, išskyrus atvejus, kai tokia informacija pateikiama pramogai arba kaip tyrimo objektas. Neturi sudaryti įspūdžio, kad astrologai, chiromantai, ekstrasensai, bioenergetikai gali teikti patarimus dėl ateities, sveikatos, pinigų ir panašiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

23 straipsnis. Žurnalistas ir jo santykiai su viešosios informacijos rengėjais, skleidėjais

1. Viešosios informacijos rengėjas privalo turėti vidaus tvarkos taisyklės ir (ar) vidaus etikos kodeksą. Bent viename iš šių viešosios informacijos rengėjo patvirtintų dokumentų turi būti nustatytos žurnalisto teisės, pareigos, atsakomybė, tarnybiniai santykiai, taip pat žurnalisto apsauga nuo galimo jo teisių suvaržymo.

2. Neatsižvelgiant į tai, ar žurnalistas su viešosios informacijos rengėju susijęs darbo santykiais, viešosios informacijos rengėjas turi su žurnalistu raštu susitarti dėl žurnalisto autorinio kūrinio panaudojimo. Tokiu susitarimu laikomas ir viešosios informacijos rengėjo ar jam atstovaujančios organizacijos su žurnalistais ar jiems atstovaujančia organizacija sudarytas kolektyvinis susitarimas (kolektyvinė sutartis), kuriame aptartos žurnalistų autorinių kūrinių panaudojimo sąlygos. Jeigu viešosios informacijos rengėjas, naudojantis žurnalisto autorinį kūrinį, su žurnalistu raštu dėl to nesutarė ir nėra kolektyvinio susitarimo dalyvis, tai neatleidžia viešosios informacijos rengėjo nuo prievolės už panaudotą žurnalisto autorinį kūrinį teisingai atlyginti.

3. Žurnalisto profesinį ir teisinį statusą bei socialines garantijas nustato šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

24 straipsnis. Duomenys apie juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyvius

1. Juridiniai asmenys, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, išskyrus nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje, privalo Vyriausybės įgaliotai institucijai visuomenės informavimo srityje (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija) šios institucijos nustatyta tvarka ir terminais pateikti duomenis apie savo dalyvius, kurie nuosavybės teise turi ar valdo ne mažiau kaip 10 procentų visų akcijų ar turto (jeigu turtas yra neakcionuotas), ir pranešti apie patikslintus duomenis, jeigu jie pasikeičia. Pranešimuose apie patikslintus duomenis turi būti nurodyti tokių dalyvių vardai ir pavardės (pavadinimai), asmens kodas (registracijos numeris), turimo turto dalis ar akcijų skaičius ir balsų dalis

procentais, valdymo organai, jų nariai ir informacija apie turtinius santykius ir (ar) jungtinę veiklą, siejančią juos su kitais viešosios informacijos rengėjais ir (ar) skleidėjais, ir (ar) jų dalyviais. Jeigu juridinių asmenų dalyviai yra Lietuvos Respublikoje arba užsienio valstybėje registruoti juridiniai asmenys, turi būti nurodyti ir šių subjektų dalyviai. Vyriausybės įgaliota institucija gautus duomenis skelbia savo interneto tinklalapyje ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jų gavimo dienos.

2. Respublikos Prezidentas, Seimo, Vyriausybės nariai, savivaldybių tarybų nariai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vadovai privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai jos nustatyta tvarka duomenis, kokių juridinių asmenų, kurie yra vietinių, regioninių, nacionalinių laikraščių, žurnalų leidėjai ar informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojai, dalyviai jie yra. Vyriausybės įgaliota institucija gautus duomenis skelbia savo interneto tinklalapyje.

3. Viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai, jų dalyviai privalo visuomenės informavimo priemonėje paskelbti apie gautą paramą, jeigu ji viršija 10 bazinių socialinių išmokų dydį, nurodydami, kokio dydžio ir iš ko gauta parama.

4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų duomenų nepateikimą taikoma atsakomybė teisės aktų nustatyta tvarka ir kitos poveikio priemonės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

25 straipsnis. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai

1. Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas yra laikomas priklausančiu Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, jeigu atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

1) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo pagrindinė buveinė yra Lietuvos Respublikoje ir redakciniai sprendimai dėl visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų priimami Lietuvos Respublikoje;

2) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo pagrindinė buveinė yra Lietuvos Respublikoje, o redakciniai sprendimai dėl visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų yra priimami kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje, jis yra laikomas įsisteigusiu toje valstybėje narėje, kurioje didesnė jo visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veikla užsiimančių darbuotojų dalis vykdo šių paslaugų teikimo veiklą. Jeigu didesnė visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veikla užsiimančių darbuotojų dalis nevykdo veiklos nė vienoje iš tų valstybių narių, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas laikomas įsisteigusiu toje valstybėje narėje, kurioje jis pradėjo savo veiklą laikydamasis tos valstybės narės teisės, jeigu jis palaiko nuolatinius ir veiksmingus ekonominius ryšius su ta valstybe nare;

3) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo pagrindinė buveinė yra Lietuvos Respublikoje, tačiau redakciniai sprendimai dėl visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų yra priimami trečiojoje šalyje (ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje) arba visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo pagrindinė buveinė yra trečiojoje šalyje (ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje), tačiau redakciniai sprendimai dėl visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų yra priimami Lietuvos Respublikoje, jis laikomas įsisteigusiu Lietuvos Respublikoje, jeigu didesnė visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veikla užsiimančių darbuotojų dalis vykdo veiklą Lietuvos Respublikoje.

2. Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas, kuris neatitinka nė vienos iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų ir nepriklauso Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės arba kitos Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusios valstybės jurisdikcijai, laikomas priklausančiu Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, jeigu atitinka šias sąlygas:

1) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas naudojami Lietuvoje įrengta siuntimo stotimi, perduodančia signalus į palydovą;

2) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas nesinaudoja Lietuvoje įrengta siuntimo stotimi, perduodančia signalus į palydovą, bet naudojasi Lietuvos Respublikai priklausančiais ryšio palydovo ištekliais.

3. Jeigu pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis negalima nuspręsti, kurios valstybės narės jurisdikcijai priklauso visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas, Lietuvos Respublika bus laikoma kompetentinga valstybe, jeigu visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas yra joje įsisteigęs pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 49–54 straipsnius (OL 2008 C 115, p. 47).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

26 straipsnis. Viešosios informacijos platinimas

1. Informaciją visuomenei platina pats viešosios informacijos rengėjas arba kitas asmuo pagal sutartį su viešosios informacijos rengėju ar turėdamas šio leidimą.

2. Užsienyje parengtas visuomenės informavimo priemonės leidžiama platinti Lietuvos Respublikoje, jeigu jų turinys neprieštarauja šio ir kitų įstatymų nuostatomis ir Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims. Užsienyje parengtas radijo ir (ar) televizijos programos ar atskiras programos leidžiama transliuoti ir retransliuoti Lietuvos Respublikoje, nepažeidžiant šio ir kitų įstatymų nuostatų.

3. Neteko galios nuo 2010 m. spalio 18 d.

4. Neteko galios nuo 2010 m. spalio 18 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

27 straipsnis. Valstybės parama viešosios informacijos rengėjams

1. Valstybė remia viešosios informacijos rengėjų – juridinių asmenų – kultūrinius ir šviečiamuosius projektus. Valstybės finansinė parama viešosios informacijos rengėjams teikiama konkursų tvarka ir, išskyrus nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, per viešąją įstaigą Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą (toliau – Fondas). Fondo veiklai lėšas iš valstybės biudžeto kasmet skiria Seimas. Valstybės institucijos ir įstaigos negali teikti finansinės ar jai iš esmės lygiavertės paramos viešosios informacijos rengėjams.

2. Finansinė parama iš valstybės biudžeto knygų leidybai, taip pat garso ir vaizdo laikmenomis platinamos produkcijos leidybai, kino filmų gamybai yra skiriama per Kultūros ministeriją bei Švietimo ir mokslo ministeriją ekspertų komisijų, veikiančių prie šių ministerijų, teikimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

27¹ straipsnis. Valstybės parama leidėjams, kurių laikraščiai ir žurnalai pristatomi prenumeratoriams kaimo gyvenamosiose vietovėse

1. Valstybė remia laikraščių ir žurnalų leidėjus, kurių laikraščiai ir žurnalai pristatomi prenumeratoriams kaimo gyvenamosiose vietovėse, (toliau – leidėjai) išskyrus laikraščių ir žurnalų, priskirtų erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio leidiniams ir tų, kurių daugiau kaip 50 procentų teksto sudaro reklama, leidėjus. Valstybės finansinė parama leidėjams užtikrinama skiriant jiems dalinį finansavimą, kad būtų kompensuota iki 30 procentų leidėjų patiriamų laikraščių ir žurnalų pristatymo prenumeratoriams kaimo gyvenamosiose vietovėse (toliau – pristatymas) išlaidų. Valstybės dalinė finansinė parama leidėjams teikiama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija taip pat nustato didžiausią valstybės dalinės finansinės paramos, skiriamos vienam leidėjui, dydį.

2. Valstybės dalinė finansinė parama leidėjams skiriama per Fondą pagal paraiškas dėl pristatymo išlaidų kompensavimo ir pristatymo prenumeratoriams išlaidas patvirtinančius dokumentus.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. X-1696, 2008-07-14, Žin., 2008, Nr. 87-3456 (2008-07-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

28 straipsnis. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas

1. Fondas veikia vadovaudamasis Viešųjų įstaigų, šiuo ir kitais įstatymais, taip pat Fondo įstatais. Fondo dalininkais Fondo įstatų nustatyta tvarka gali būti meno kūrėjų asociacijos, viešosios informacijos rengėjų ir kitos organizacijos bei institucijos, formuojančios kultūros ir švietimo politiką, užsiimančios kultūrine ir (ar) šviečiamąja veikla. Fondo įstatai turi numatyti naujų dalininkų priėmimo tvarką.

2. Fondo veiklai vadovauja Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro 11 narių. Kiekvienai kadencijai juos renka visuotinis Fondo dalininkų susirinkimas. Viena Fondo tarybos nario kadencija trunka dvejus metus. Tas pats asmuo negali būti Fondo tarybos nariu daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Fondo tarybai vadovauja Fondo tarybos pirmininkas. Jį Fondo taryba renka iš savo narių Fondo tarybos kadencijos laikotarpiui. Fondo tarybos sprendimai priimami paprasta visų Fondo tarybos narių balsų dauguma; balsams pasidalijus po lygiai, lemia Fondo tarybos pirmininko balsas. Fondo taryba veikia pagal savo patvirtintą darbo reglamentą. Fondo taryba sprendimus dėl konkursų rezultatų priima remdamasi ekspertų grupių išvadomis. Ekspertų grupės sudaromos ir veikia pagal Fondo tarybos patvirtintus nuostatus.

3. Fondo lėšų šaltiniai:

- 1) valstybės dotacijos (subsidijos);
- 2) juridinių ar fizinių asmenų dovanotos lėšos;
- 3) metinės įmokos už Lietuvos Respublikoje įregistruotų radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų ir retransliuotojų licencijas;
- 4) palūkanos už bankuose saugomas Fondo lėšas;
- 5) kitos teisėtai įgytos lėšos.

4. Fondas pagal atskirą sąmatą skiria lėšas Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijai įstatymų nustatytoms funkcijoms atlikti.

5. Fondas konkurso būdu parenka laikraščių pristatymo paslaugų teikėjus ir skiria Fondo lėšas jų patirtoms laikraščių pristatymo išlaidoms iš dalies atlyginti.

6. Fondas konkurso tvarka remia viešosios informacijos rengėjų kultūrinius ir šviečiamuosius projektus pagal 6 programas:

- 1) kultūros, meno leidinių;
- 2) šviečiamojo pobūdžio leidinių;
- 3) regioninės žiniasklaidos (regionų, vietinių laikraščių, žurnalų ar kitų specialių leidinių, radijo ir televizijos);
- 4) radijo ir televizijos;
- 5) internetinės žiniasklaidos (informacinės visuomenės informavimo priemonių);
- 6) vaikų ir jaunimo kultūrinio švietimo.

7. Fondo tarybos parengtus bendruosius konkursų nuostatus, kuriuose atspindi programų ir finansavimo proporcijos ir kurie suderinti bendrame Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros ir Seimo Informacinės visuomenės plėtros komitetų posėdyje, tvirtina Vyriausybė.

8. Fondas kasmet spaudoje paskelbia metų veiklos ataskaitą, o Fondo tarybos pirmininkas kiekvienais metais Seimo plenariniame posėdyje pateikia lėšų, gautų iš biudžeto, paskirstymo ir panaudojimo ataskaitą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. X-1696, 2008-07-14, Žin., 2008, Nr. 87-3456 (2008-07-31)

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

29 straipsnis. Sąžininga konkurencija visuomenės informavimo srityje

1. Valstybės ir savivaldybių įstaigos, taip pat kitos visų rūšių įmonės, įstaigos ir organizacijos ar fiziniai asmenys negali monopolizuoti visuomenės informavimo priemonių.

2. Valstybė sudaro vienodas teises ir ekonomines sąlygas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų, išskyrus smurtinio bei erotinio pobūdžio produkcijos rengėjus ir (ar) skleidėjus, sąžiningai konkurencijai. Šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka valstybės ir savivaldybių institucijos kontroliuoja, kad būtų išsaugotas visuomenės informavimo pliuralizmas ir sąžininga konkurencija, nė vienas asmuo nepiktnaudžiautų dominuojama padėtimi tarp viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų arba kurios nors atskiros visuomenės informavimo priemonių rūšies rinkoje. Dominuojama padėtis visuomenės informavimo srityje nustatoma vadovaujantis šiuo įstatymu ir Konkurencijos įstatymu.

3. Smurtinio ir erotinio pobūdžio viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams taikomi šio ir kitų įstatymų ar teisės aktų nustatyti apribojimai.

30 straipsnis. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija

Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT) – valstybei nuosavybės teise priklausanti viešoji ne pelno įstaiga, veikianti pagal šį ir Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymą.

31 straipsnis. Radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimas

1. Lietuvos Respublikoje radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ir retransliavimo veikla yra licencijuojama, išskyrus radijo programų transliavimą elektroninių ryšių tinklais, kurių pagrindinė paskirtis nėra radijo ir (ar) televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas, taip pat fizinių asmenų nekomerciniais tikslais šiais tinklais atliekamą transliavimą. Asmenys, norintys verstis radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ir (ar) retransliavimo veikla, privalo gauti transliavimo ir (ar) retransliavimo licenciją. Transliavimo ir retransliavimo licencijas, suteikiančias teisę įrengti ir eksploatuoti savo elektroninių ryšių tinklus, teisę naudoti savo elektroninių ryšių tinklus radijo ir (ar) televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti arba teisę naudotis trečiosios šalies teikiama siuntimo paslauga, išduoda Komisija. Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklės Komisijos teikimu tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija visuomenės informavimo srityje.

2. Informaciją apie sukoordinuotus radijo dažnius (kanalus), pagal Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginį planą nustatytus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojams ir (ar) retransliuotojams, turintiems Komisijos išduotas licencijas, suteikiančias teisę steigti ir eksploatuoti savo elektroninių ryšių tinklus, kartu su elektroninių ryšių tinklų pagrindinėmis veiklos sąlygomis, reikalingomis transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijoms išduoti, Komisijai pateikia Ryšių reguliavimo tarnyba. Gavusi šioje dalyje nurodytą informaciją, Komisija šio įstatymo ir Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis išduoda transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijas.

3. Transliavimo ar retransliavimo licencijoje, išskyrus atvejus, kai radijo ir (ar) televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti nenaudojami Radijo dažnių skyrimo radijo ir (ar) televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginiame plane numatyti radijo dažniai (kanalai), kartu su radijo dažniais (kanalais) nurodomos elektroninių ryšių tinklų pagrindinės veiklos sąlygos turi atitikti Ryšių reguliavimo tarnybos Komisijai pateiktas radijo dažnių (kanalų) ir elektroninių ryšių tinklų, skirtų radijo ir (ar) televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti, pagrindines veiklos sąlygas. Į Komisijos išduodamą transliavimo ir (ar) retransliavimo licenciją, suteikiančią teisę naudotis trečiosios šalies teikiama siuntimo paslauga, papildomai įrašomas konkretus siuntėjas.

4. Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę pakeisti radijo dažnį (kanalą) kitu tai pačiai paskirčiai naudojamu radijo dažniu (kanalu) prieš 6 mėnesius įspėjusi apie tai radijo dažnio (kanalo) naudotoją arba panaikinti radijo dažnio (kanalo) skyrimą prieš 12 mėnesių įspėjusi apie tai radijo dažnio (kanalo) naudotoją, jeigu:

- 1) to reikalauja tarptautiniai įsipareigojimai ar Europos Sąjungos teisės aktai;
- 2) Elektroninių ryšių įstatymo nustatyta tvarka keičiama radijo dažnių juostos paskirtis dėl tarptautinių įsipareigojimų ar Europos Sąjungos teisės aktų, įskaitant rekomendacijas, – derinama su Komisija, jeigu radijo dažnio (kanalo) skyrimas keičiamas ar naikinamas nesibaigus Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytam radijo dažnio (kanalo) naudojimo terminui;
- 3) radijo dažnis (kanalas) pagal Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginiame plane nurodytus kriterijus naudojamas neveiksmingai;
- 4) keičiamas Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginis planas.

5. Radijo dažniai (kanalai) yra Lietuvos Respublikos nuosavybė ir negali būti privatizuojami.

6. LRT vykdoma radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veikla nėra licencijuojama. LRT radijo ir (ar) televizijos programų transliavimui užtikrinti Komisija be konkurso pirmumo tvarka pagal šio įstatymo nuostatas ir sąlygas išduoda leidimus, suteikiančius teises, tolygias toms, kurios suteikiamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis licencijomis.

7. Išduodant transliavimo ir retransliavimo licencijas, pirmenybė teikiama asmenims, kurie įsipareigoja rengti originalios kūrybos kultūrinės, informacinės ir šviečiamąsias programas, užtikrinti teisingą ir nešališką informacijos pateikimą, gerbti asmens orumą ir teisę į privatų gyvenimą, saugoti nepilnamečius nuo galimo neigiamo viešosios informacijos poveikio jų fiziniam, protiniam ir doroviniam vystymuisi, taip pat asmenims, įsipareigojusiems transliuoti radijo ir (ar) televizijos programas, kokių numatomoje priėmimo zonoje dar netransliuoja kiti radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai.

8. Transliavimo ir retransliavimo licencijos išduodamos konkurso būdu, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje nustatytus atvejus. Komisija konkursą transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijai gauti paskelbia ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos iš Ryšių reguliavimo tarnybos gavimo dienos. Komisijos sprendimai dėl konkursų paskelbimo skelbiami leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“. Komisijos atsisakymas išduoti transliavimo ir (ar) retransliavimo licenciją turi būti motyvuotas ir konkurso dalyviui pateiktas raštu.

9. Transliavimo ir retransliavimo licencijas Komisija be konkurso išduoda šiais atvejais:

1) mokslo ir studijų institucijoms arba švietimo įstaigoms – šviečiamosioms ir kultūrinėms radijo ir (ar) televizijos programoms transliuoti iki 20 W galios antžeminėmis radijo ir (ar) televizijos stotimis;

2) televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti kabelinės televizijos, radijo tinklais;

3) televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti elektroninių ryšių tinklais, kurių pagrindinė paskirtis nėra radijo ir (ar) televizijos programų ir (ar) programų transliavimas ir (ar) retransliavimas;

4) televizijos programoms transliuoti ir (ar) retransliuoti per dirbtinį Žemės palydovą (palydovus);

5) kitais atvejais, kai tai numatyta Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginiame plane.

10. Vyriausybės įgaliota institucija visuomenės informavimo srityje Komisijos teikimu tvirtina metinės įmokos už transliavimo ir retransliavimo licenciją (toliau – metinė įmoka už licenciją) dydžio nustatymo tvarkos aprašą ir vadovaudamasi šiuo aprašu nustato metinės įmokos už licenciją dydį. Metinės įmokos už licenciją perduodamos Fondui garso ir vaizdo projektams remti.

11. Vyriausybės įgaliota institucija visuomenės informavimo srityje metinės įmokos už licenciją dydį nustato atsižvelgdama į:

1) licencijos turėtojo transliuojamų ir (ar) retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų pobūdį ir turinį;

2) teritoriją, kurioje bus transliuojamos ir (ar) retransliuojamos programos, platinami dekoderiai ir kiti įrenginiai, suteikiantys galimybę gauti prieigą prie programų (jeigu programos transliuojamos ir (ar) retransliuojamos panaudojant sąlyginės prieigos sistemas), ir į gyventojų skaičių šioje teritorijoje;

3) konkurencingą aplinką;

4) radijo ir (ar) televizijos programos reikšmę programų transliavimo ir (ar) retransliavimo paslaugų plėtojimui.

12. Komisijos išduota transliavimo ir (ar) retransliavimo licencija radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojui ir (ar) retransliuotojui neriboja galimybės teikti tuo pačiu elektroninių ryšių tinklu ar pavieniais įrenginiais kitas nelicencijuojamas paslaugas, jeigu šių paslaugų teikimas netrukdo transliuoti ar retransliuoti radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijoje nustatytais sąlygomis. Tik transliavimo ir (ar) retransliavimo licenciją turintys asmenys su elektroninių ryšių paslaugų teikėjais gali sudaryti sutartis siųsti ir (ar) retransliuoti radijo ir (ar) televizijos programas.

13. Komisija savo sprendimu ne ilgiau kaip 3 mėnesiams gali sustabdyti licencijos galiojimą, jeigu Ryšių reguliavimo tarnyba panaikina teisę naudoti radijo dažnį (kanalą) ir kreipiasi į Komisiją dėl licencijos galiojimo sustabdymo arba licencijos turėtojas šurkščiai pažeidžia šio įstatymo reikalavimus ar licencijos sąlygas:

1) platina šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą neskelbtiną ir draudžiamą informaciją;

2) pažeidžia pagrindines transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijos sąlygas ir (ar) įsipareigojimus dėl transliuojamos ir (ar) retransliuojamos radijo ir (ar) televizijos programos ir jam per paskutinius 12 mėnesių už tokį pat pažeidimą buvo pakartotinai skirta administracinė nuobauda;

3) pažeidžia įstatymų reikalavimus dėl nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio jų fiziniam, protiniam ar doroviniam vystymuisi ir jam per paskutinius 12 mėnesių už tokį pat pažeidimą buvo pakartotinai skirta administracinė nuobauda;

4) laiku nesumoka metinės įmokos už licenciją;

5) nemoka šio įstatymo nustatytų įmokų Komisijos veiklai finansuoti ir jam per paskutinius 24 mėnesius už tokį pat pažeidimą buvo skirti du įspėjimai.

14. Komisija gali priimti sprendimą panaikinti transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijos galiojimą, jeigu:

1) licencijos turėtojas atsisako licencijos;

2) licencijos turėtojas yra likviduojamas arba reorganizuojamas;

3) licencijos turėtojas be Komisijos sutikimo daugiau kaip 2 mėnesius iš eilės arba daugiau kaip 3 mėnesius per kalendorinius metus nevykdo licencijuojamos veiklos;

4) licencijos turėtojas per licencijoje nustatytą terminą nepradėjo vykdyti licencijuojamos veiklos;

5) transliavimo ar retransliavimo licencijai gauti licencijos turėtojas pateikė neteisingus duomenis;

6) licencijos turėtojas nepašalina pažeidimo, už kurį jam buvo taikytas laikinas licencijos galiojimo sustabdymas, arba per 12 mėnesių po licencijos galiojimo sustabdymo termino pabaigos padaro tokį pat pažeidimą;

7) licencijos turėtojas transliuoja ir (ar) retransliuoja radijo ir (ar) televizijos programą (programas), kai licencijos galiojimas laikinai sustabdytas;

8) negavus Komisijos sutikimo pasikeičia licencijos turėtojo kontrolinio akcijų paketo savininkai arba licencijos turėtojo kontrolė (valdymas) pereina kitam asmeniui (asmenims), arba prašyme dėl Komisijos sutikimo pateikiami neteisingi duomenys;

9) Ryšių reguliavimo tarnyba panaikina teisę naudoti radijo dažnį (kanalą) ir kreipiasi į Komisiją dėl licencijos galiojimo panaikinimo;

10) pasibaigia leidimo naudoti radijo dažnį (kanalą) galiojimo terminas ir įstatymų nustatyta tvarka Ryšių reguliavimo tarnyba jo nepratęsia.

15. Komisija, priimdama sprendimą dėl laikino licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo, nustato konkretų terminą, nuo kada sustabdomas ar panaikinamas licencijos galiojimas. Šis terminas negali būti trumpesnis, negu šio įstatymo nustatytas terminas apskūsti Komisijos sprendimus teismui. Licencijos turėtojas privalo sustabdyti (nutraukti) licencijuojamą veiklą nuo sprendime nurodytos dienos, išskyrus atvejus, kai apskundus teismui šį Komisijos sprendimą teismas laikinai sustabdo jo galiojimą. Teismui nepanaikinus Komisijos sprendimo dėl laikino transliavimo ar retransliavimo licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo, licencijos turėtojas privalo sustabdyti (nutraukti) licencijuojamą veiklą nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Komisijos sprendimą dėl laikino transliavimo ar retransliavimo licencijos galiojimo sustabdymo ar jos galiojimo panaikinimo turi sankcionuoti Vilniaus apygardos administracinis teismas. Prašyme sankcionuoti Komisijos sprendimą turi būti nurodytas Komisijos sprendimo priėmimo faktinis ir juridinis pagrindas ir jį patvirtinantys įrodymai. Kartu su prašymu turi būti pateiktas Komisijos sprendimas, jo faktinį ir juridinį pagrindą patvirtinančių dokumentų kopijos ir kita būtina medžiaga. Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjas turi išnagrinėti Komisijos prašymą ir priimti motyvuotą nutartį patenkinti arba atmesti prašymą ne vėliau kaip per 72 valandas nuo prašymo pateikimo momento. Jeigu Komisija nesutinka su Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjo nutartimi atmesti prašymą, jos įgaliotas atstovas turi teisę per 7 dienas apskūsti teismo nutartį Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo nutarties ne vėliau kaip per 7 dienas nuo skundo priėmimo dienos.

16. Licencijos turėtojas negali perduoti licencijos arba ja suteiktų teisių kitiems asmenims. Jeigu licencijos turėtojas reorganizuojamas, Komisijos sprendimu jo teisių ir pareigų perėmėjui (perėmėjams) gali būti be konkurso išduota nauja (naujos) licencija (licencijos) vykdyti licencijuojamą radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veiklą tomis pačiomis sąlygomis, jeigu šis asmuo prieš reorganizavimą pateikia Komisijai atitinkamą prašymą ir nurodo reorganizavimo sąlygas ir jeigu tiek iki reorganizavimo, tiek reorganizavimo metu nebuvo pažeisti Lietuvos Respublikos įstatymai,

reglamentuojantys radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo ar retransliavimo veiklą, licencijos sąlygos ir Komisijos sprendimai.

17. Pasikeitus licencijos turėtojo steigimo dokumentams ar valdymo organų nariams, licencijos turėtojas turi ne vėliau kaip per 30 dienų pranešti Komisijai apie tokius pasikeitimus.

18. Licencijos turėtojas privalo ne vėliau kaip prieš 30 dienų pranešti Komisijai apie numatomą licencijuojamos radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veiklos nutraukimą. Licencijos turėtojas, gavęs Komisijos sutikimą, gali laikinai, bet ne ilgiau kaip 3 mėnesiams, sustabdyti licencijuojamą radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

32 straipsnis. Apsauga nuo neteisėto transliavimo ir (ar) retransliavimo

1. Be Komisijos leidimo radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai ir (ar) retransliuotojai negali didinti ar kitaip keisti licencijoje nustatytos licencijuojamos veiklos teritorijos (transliuojamų ir (ar) retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų aprėpties zonos). Tais atvejais, kai tokiam transliavimui ir (ar) retransliavimui naudojamų radijo dažnių (kanalų) skyrimą ir naudojimą reglamentuoja Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginis planas, Komisijos leidimas turi būti gaunamas tik tuo atveju, jeigu licencijuojamos veiklos teritorija keičiama pagal šiame plane nustatytus kriterijus.

2. Draudžiama neteisėtai įsiterpti į kitų radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų transliuojamas radijo ir (ar) televizijos programas, transliuoti ir (ar) retransliuoti radijo ir (ar) televizijos programas licencijose nenurodytais radijo dažniais (kanalais), kelti transliavimo trukdžius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18), [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2010, Nr. 130

33 straipsnis. Radijo ir (ar) televizijos programų retransliavimas ir bendrieji radijo ir (ar) televizijos programų priėmimo tinklai

1. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys televizijos programų retransliuotojai privalo retransliuoti vieną LRT televizijos programą ir visas nekoduotas Lietuvos nacionalinių transliuotojų antžeminio radijo ir (ar) televizijos programas. Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatytais atvejais ir tvarka Komisija gali nustatyti kitas privalomas retransliuoti televizijos programas ar atleisti nuo privalomų televizijos programų retransliavimo. Komisija nustato minimalų retransliuojamų televizijos programų skaičių ir pobūdį. Jeigu televizijos programoms retransliuoti naudojami riboti radijo dažnių (kanalų) išteklių, Komisija, atsižvelgdama į šių išteklių poreikį, gali riboti maksimalų retransliuojamų televizijos programų skaičių.

2. Priimdama sprendimą dėl įpareigojimo privalomai retransliuoti televizijos programą, Komisija atsižvelgia į televizijos programos meninę vertę, aktualumą retransliuotojo licencijuojamos veiklos teritorijoje gyvenantiems žiūrovams ir į kitus Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatytus kriterijus.

3. Retransliuotojai, teikiantys radijo programų retransliavimo paslaugas kabelinės televizijos ar laidinio radijo tinklais, privalo retransliuoti vieną LRT radijo programą.

4. Retransliuotojai už privalomas retransliuoti radijo ir (ar) televizijos programas šių programų transliuotojams nemoka.

5. Retransliuojamas radijo ir (ar) televizijos programas ar atskiras programas keisti ar įterpti į jas bet kokią kitą informaciją draudžiama. Retransliuojamos televizijos programos pakeitimu nelaikomas specialių techninių priemonių naudojimas siekiant užtikrinti nepilnamečių apsaugą nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio jų psichikos sveikatai, fiziniam, protiniam ir doroviniam vystymuisi, pritaikyti neįgaliesiems ar užtikrinti kitų radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų išimtinės teises į televizijos programas ar atskiras programas.

6. Savo reikmėms (nekomerciniais tikslais) naudojamus bendruosius radijo ir (ar) televizijos priėmimo tinklus, prie kurių prijungta ar gali būti prijungta daugiau kaip 40 butų (valdų), šių tinklų savininkai privalo įregistruoti Komisijoje jos nustatyta tvarka.

7. Bendrieji radijo ir (ar) televizijos programų priėmimo tinklai, naudojami ne savo reikmėms (komerciniais tikslais), laikomi kabelinės televizijos tinklais ir asmenys, teikiantys bendrųjų radijo ir (ar)

televizijos programų priėmimo tinklų paslaugas, privalo turėti licenciją retransliuoti programas kabelinės televizijos tinklais.

33 straipsnio redakcija nuo 2011 m. liepos 1 d.:

33 straipsnis. Radijo ir televizijos programų retransliavimas

1. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys televizijos programų retransliuotojai privalo retransliuoti visas nekoduotas nacionalines LRT televizijos programas.

2. Komisija gali priimti sprendimą atleisti nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto įpareigojimo retransliuoti nekoduotas nacionalines LRT televizijos programas, jeigu toks sprendimas neapriboja vartotojo galimybių matyti šias programas turimomis techninėmis priemonėmis.

3. Už privalomas retransliuoti televizijos programas retransliuotojai ir LRT vieni kitiems nemoka.

4. Retransliuojamas radijo ir (ar) televizijos programos ar atskiras programos keisti ar įterpti į jas bet kokią kitą informaciją draudžiama. Retransliuojamos televizijos programos pakeitimu nelaikomas specialių techninių priemonių naudojimas, siekiant užtikrinti nepilnamečių apsaugą nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio jų psichikos sveikatai, fiziniam, protiniam ir doroviniam vystymuisi, pritaikyti neįgaliesiems ar užtikrinti kitų radijo ir (ar) televizijos transliuotojų išimtinės teises į televizijos programas ar atskiras programas.

5. Retransliavimo licencijose Komisija nustato konkrečias retransliuojamas televizijos programas, kalbas, kuriomis retransliuojamos ir (ar) rodomos su subtitrais televizijos programos, kitas retransliavimo sąlygas.

6. Komisija, įvertinusi transliuojamos specialiosios televizijos programos kultūrinę ar visuomeninę vertę, gali transliuotojo prašymu jai suteikti privalomai retransliuojamos programos statusą ir numatyti, kad ją privalo nemokamai retransliuoti programų retransliuotojai. Privalomai retransliuojamomis televizijos programomis pripažįstamos tik specialiosios kultūros, švietimo, mokslo, žinių, sporto ar regioninės televizijos programos. Priimdama tokį sprendimą, Komisija apibrėžia retransliavimo mastą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

ANTRASIS SKIRSNIS

VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGIMO IR PLATINIMO REIKALAVIMAI

34 straipsnis. Kalba, kuria rengiama ir skleidžiama viešoji informacija

1. Viešoji informacija rengiama ir skleidžiama valstybine kalba ar kitomis kalbomis, vadovaujantis šiuo ir Valstybinės kalbos įstatymu, taip pat Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimais, išskyrus šiame įstatyme nurodytus atvejus. Viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, bendradarbiaudami su kompetentingomis valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, pagal galimybes užtikrina, kad skleidžiama viešoji informacija taptų prieinama neįgaliesiems.

2. Radijo ir (ar) televizijos programos, transliuojamos ne lietuvių kalba, turi būti verčiamos į lietuvių kalbą arba rodomos su lietuviškais subtitrais, išskyrus mokomąsias, progines, specialiąsias, muzikines ir retransliuojamas užsienio valstybių radijo ir (ar) televizijos programas ar atskiras programas, taip pat radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų sukurtas programas, skirtas Lietuvos tautinėms mažumoms. Komisija, atsižvelgdama į tautinių mažumų, gyvenančių transliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų aprėpties zonoje, poreikius, nurodydama licencijos sąlygas, gali nustatyti, kokią transliuojamų ir (ar) retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų ar atskirų programų dalį turi sudaryti radijo ir (ar) televizijos programos ar atskiros programos tautinių mažumų kalbomis.

3. Televizijos programų transliuotojams draudžiama rodyti audiovizualinius kūrinius, išverstus iš oficialios Europos Sąjungos kalbos į ne Europos Sąjungos kalbą.

4. Retransliuotojai, retransliuodami televizijos programas, pirmenybę turi teikti oficialioms Europos Sąjungos kalboms, todėl esant galimybei pasirinkti, kuria kalba retransliuoti tokią pačią televizijos programą – oficialia Europos Sąjungos ar kita kalba, privalo sudaryti visas sąlygas, kad televizijos programa ar atskira programa būtų retransliuojama oficialia Europos Sąjungos kalba.

Straipsnio pakeitimai:

34¹ straipsnis. Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo laisvė ir apribojimai

1. Lietuvos Respublikoje laidojamas laisvas visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų priėmimas iš Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių ir Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusių Europos valstybių.

2. Užsienyje parengtas radijo ir (ar) televizijos programos ir (ar) atskiras programos leidžiama transliuoti ir retransliuoti Lietuvos Respublikoje nepažeidžiant šio ir kitų įstatymų nuostatų.

3. Iš Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių ir kitų Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusių Europos valstybių transliuojamų ar retransliuojamų televizijos programų laisvas priėmimas Lietuvos Respublikoje laikinai sustabdomas, kai yra visos šios sąlygos:

1) tokios televizijos programos pažeidžia šio įstatymo 17 straipsnio, 19 straipsnio 1 dalies 3 punkto ar 19 straipsnio 1 dalies 4 punkto reikalavimus;

2) šios dalies 1 punkte nurodytas pažeidimas padaromas pakartotinai per 12 mėnesių nuo pirmo pažeidimo padarymo dienos;

3) Komisija, gavusi rašytinę kompetentingos institucijos išvadą dėl įtariamo pažeidimo, pranešė televizijos programų transliuotojui ir Europos Komisijai apie įtariamus pažeidimus ir apie priemones, kurių Komisija ketina imtis, jeigu tokie pažeidimai pasikartos;

4) konsultuojantis su televizijos programos transliuojančia valstybe ir Europos Komisija nepavyksta susitarti abipusiu sutarimu per 15 dienų nuo šios dalies 3 punkte nurodyto įspėjimo ir tariami pažeidimai daromi toliau.

4. Tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyti griežtesni ar išsamesni televizijos programų transliavimo reikalavimai, negu nustatyti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje, o kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės jurisdikcijai priklausantis televizijos programų transliuotojas transliuoja televizijos programą, kurios visa arba didžioji dalis skirta Lietuvos Respublikos teritorijai, Komisija kreipiasi į jurisdikciją turinčios Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės atsakingą instituciją, kad būtų pasiektas abi valstybes tenkinantis bet kokios iškeltos problemos sprendimas.

5. Jeigu Komisija nustato, kad šio straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju iškeltai problemai spręsti pasiektų rezultatų nepakanka, o televizijos programų transliuotojas, kurio programos pažeidžia Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, įsisteigė kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės jurisdikcijai priklausančioje valstybėje, siekdamas išvengti griežtesnių nurodytoms sritims keliamų reikalavimų, negu nustatyti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje, taikomų Lietuvos Respublikoje įsisteigusiems televizijos programų transliuotojams, Komisija turi teisę nustatyti tam televizijos programų transliuotojui galimas taikyti objektyviai būtinas, taikomas nediskriminuojant ir proporcingas tikslams, kurių siekiama, tinkamas priemones ir jų imtis.

6. Komisija taiko šio straipsnio 5 dalyje nurodytas priemones tik esant visoms šioms aplinkybėms:

1) Komisija yra pranešusi Europos Komisijai ir Europos Sąjungos valstybei narei, kurioje įsisteigęs televizijos programų transliuotojas, apie ketinimą imtis šio straipsnio 5 dalyje nurodytų priemonių, nurodydama priežastis, kuriomis ji grindžia savo vertinimą;

2) Europos Komisija nusprendžia, kad numatytos taikyti priemonės suderintos su Europos Sąjungos teise ir kad vertinimai, kuriuos Komisija atliko pagal šio straipsnio 4 ir 5 dalis imdamasi šių priemonių, yra tinkamai pagrįsti.

7. Jeigu Europos Komisija nusprendžia, kad priemonės nesuderinamos su Europos Sąjungos teise, tai Komisija neturi teisės imtis pasiūlytų priemonių.

8. Užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo atveju Komisija gali imtis priemonių, kuriomis ribojamas laisvas naudojimas visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugomis, tik kai yra visos šios aplinkybės:

1) priemonės yra būtinos siekiant užtikrinti viešąją tvarką, ypač nusikaltimų prevenciją, tyrimą, atskleidimą ir persekiojimą už juos baudžiamąją tvarką, įskaitant nepilnamečių apsaugą ir kovą su bet koku neapykantos kurstymu dėl rasės, lyties, religinių įsitikinimų ar tautybės ir atskirų asmenų žmogiškojo orumo žeminimą; taip pat siekiant užtikrinti visuomenės sveikatos apsaugą, visuomenės

saugumą, įskaitant valstybės saugumą ir gynybos užtikrinimą, vartotojų, įskaitant investuotojus, apsaugą;

2) priemonės yra taikomos užsakomajai visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugai, kuri prieštarauja šios dalies 1 punkte nurodytiems tikslams arba kelia rimtą ir didelį pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma;

3) taikomos priemonės yra proporcingos šios dalies 1 punkte nurodytiems tikslams;

4) Komisija, netrukdydama teismo procesui, įskaitant ikiteisminį tyrimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, kreipėsi į Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar kitos valstybės atsakingas institucijas, prašydama imtis priemonių, ir šios institucijos tokių priemonių nesiėmė arba priemonės buvo nepakankamos.

9. Prieš imdamasi šio straipsnio 8 dalyje nurodytų priemonių ir netrukdydama teismo procesui, įskaitant ikiteisminį tyrimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, Komisija privalo pranešti Europos Komisijai, Europos Sąjungos valstybei narei ir Europos ekonominės erdvės valstybei, kurios jurisdikcijai priklauso visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas, apie ketinimą imtis tokių priemonių. Šios dalies reikalavimai taikomi tik imantis šio straipsnio 8 dalyje nurodytų priemonių prieš visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėją, kuris priklauso Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės jurisdikcijai.

10. Skubiu atveju Komisija gali nesilaikyti šio straipsnio 9 dalies nuostatų. Tokiu atveju Komisija apie taikomas priemones turi kuo greičiau pranešti Europos Komisijai ir Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjas, atsakingai institucijai, taip pat nurodyti priežastis, kodėl Komisija mano, kad tai yra skubus atvejis. Šios dalies reikalavimai taikomi tik imantis priemonių prieš visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėją, kuris priklauso Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės jurisdikcijai.

11. Iš ne Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių ir kitų Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusių Europos valstybių televizijos programų ir (ar) atskirų programų, ir (ar) katalogų laisvas priėmimas Lietuvos Respublikoje gali būti sustabdytas Komisijos sprendimu, jeigu tokios valstybių televizijos programos ir (ar) atskiros programos, ir (ar) katalogai pažeidžia šio įstatymo 17 arba 19 straipsnių reikalavimus. Komisija savo sprendime nurodo, kokios priemonės ir nuo kada bus taikomos, siekiant sustabdyti minėtų televizijos programų ir (ar) atskirų programų, ir (ar) katalogų priėmimą Lietuvos Respublikos teritorijoje. Numatomos taikyti priemonės turi būti proporcingos padarytiems pažeidimams.

12. Pagal šio straipsnio 11 dalį priimtas Komisijos sprendimas dėl televizijos programų ir (ar) atskirų programų, ir (ar) katalogų priėmimo sustabdymo Lietuvos Respublikos teritorijoje gali būti priimamas tik gavus Vilniaus apygardos administracinio teismo sankciją.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

34² straipsnis. Informacija apie visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėją

Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai privalo sudaryti paslaugų gavėjams galimybę nesudėtingu būdu, tiesiogiai ir nuolat Komisijos nustatyta tvarka gauti šią informaciją:

1) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo pavadinimą;

2) buveinės adresą, kuriuo visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas yra įsisteigęs;

3) visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo duomenis, įskaitant jo elektroninio pašto adresą ar interneto svetainės adresą, pagal kuriuos į jį galima greitai, tiesiogiai ir veiksmingai kreiptis;

4) veiklos reglamentavimo ir savitvarkos institucijų pavadinimą, adresą ir telefoną.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

35 straipsnis. Paskelbtos informacijos saugojimas

1. Viešosios informacijos rengėjas ir skleidėjas privalo saugoti išspausdinto leidinio egzempliorių, audiovizualinius kūrinius ir transliuotų radijo ir (ar) televizijos programų įrašus ne trumpiau kaip vienus metus nuo tos dienos, kai informacija buvo išplatinta.

2. Šio straipsnio 1 dalyje išdėstyti reikalavimai netaikomi informacinės visuomenės informavimo priemonėms, tačiau jų valdytojai turi Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, terminais ir apimtimi užtikrinti, kad informacija apie turinio tvarkymą bus saugoma iki vienu metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

36 straipsnis. Leidiniams ir jų platinimui keliami reikalavimai

1. Kiekviename leidinyje turi būti nurodyti jo tiražas, kiti Lietuvos standartuose nustatyti leidybiniai duomenys ir tarptautinis standartinis numeris (ISBN, ISSN, ISMN ir kt.). Šie reikalavimai netaikomi reklaminio ar pramoginio pobūdžio leidiniams (lankstinukams, atvirukams, kalendoriams ir kt.).

2. Vietinių, regioninių ir nacionalinių laikraščių, žurnalų, išskyrus tuos, kurių tiražas mažesnis negu 500 egzempliorių arba kuriuose nespausdinama reklama, tiražas turi būti tikrinamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

3. Vyriausybė nustato dokumentų privalomųjų egzempliorių, nemokamai perduodamų bibliotekoms, skaičių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

37 straipsnis. Europos audiovizualiniai kūriniai

1. Europos audiovizualiniais kūrinių (toliau – Europos kūriniai) laikomi kūriniai:

1) sukurti Lietuvos Respublikoje arba kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Europos ekonominės erdvės valstybėse, kitose Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusiose valstybėse, jeigu jų kūrėjai yra įsisteigę šiose valstybėse arba šių kūrinių kūrimą kontroliuoja vienas ar daugiau šiose valstybėse įsisteigusių kūrėjų, arba nurodytose valstybėse įsisteigusių kūrėjų įnašas į šių kūrinių bendro kūrimo (gamybos) išlaidas yra didesnis negu kitose (trečiosiose) valstybėse įsisteigusių kūrėjų ir viso bendro kūrimo (gamybos) nekontroliuoja vienas ar daugiau kūrėjų, įsisteigusių ne Lietuvos Respublikoje, ne Europos Sąjungos valstybėse narėse, ne Europos ekonominės erdvės valstybėse ar ne kitose Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusiose valstybėse;

2) sukurti trečiosiose valstybėse, tai yra ne Europos Sąjungos valstybėse narėse, ne Europos ekonominės erdvės valstybėse ar ne kitose Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusiose valstybėse, jeigu jie sukurti vienoje ar keliose trečiosiose valstybėse įsisteigusių kūrėjų arba šiems kūrėjams bendradarbiaujant su kūrėjais, įsisteigusiais vienoje ar keliose Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Lietuvos Respublikoje, tuo atveju, jeigu Europos Sąjunga ir Lietuvos Respublika yra sudariusios su šiomis trečiosiomis valstybėmis sutartis dėl bendradarbiavimo audiovizualinėje srityje ir jeigu šie kūriniai yra iš esmės sukurti autorių ir kūrėjų, gyvenančių vienoje ar keliose Europos valstybėse.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai taikomi tuo atveju, jei kūriniams, sukurtiems Lietuvos Respublikoje ar Europos Sąjungos valstybėse narėse, diskriminacinės priemonės šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose numatytose šalyse netaikomos.

3. Kūriniai, kurie, remiantis šio straipsnio 1 dalies nuostatomis, neturėtų būti laikomi Europos kūrinių, bet yra sukurti remiantis dvišalėmis bendro kūrimo (gamybos) sutartimis tarp Europos Sąjungos valstybių narių arba Lietuvos Respublikos ir trečiųjų valstybių, laikomi Europos kūrinių, jeigu Europos Sąjungos arba Lietuvos Respublikos kūrėjų įnašas sudaro didžiąją bendro kūrimo (gamybos) išlaidų dalį ir jeigu jų kūrimas (gamyba) nėra kontroliuojamas kūrėjų, įsisteigusių ne Europos Sąjungos valstybėje narėje.

4. Kūriniai, kurie, remiantis šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis, neturėtų būti laikomi Europos kūrinių, bet iš esmės yra sukurti bendradarbiaujant su autoriais ir kūrėjais, gyvenančiais vienoje ar keliose Europos Sąjungos valstybėse narėse, traktuojami kaip Europos kūriniai tokiu mastu, kuris atitinka Europos Sąjungos valstybėse narėse įsisteigusių kūrėjų įnašą į šių kūrinių bendro kūrimo (gamybos) išlaidas.

38 straipsnis. Radijo ir televizijos programoms keliami reikalavimai

1. Televizijos programų transliuotojai savo reguliariai transliuojamose programose turi teisę laisvai rengti ir rodyti trumpus (ne ilgesnius kaip 90 sekundžių) naujienų pranešimus apie visuomenei reikšmingus Lietuvos ir kitų šalių įvykius, apie kuriuos teikti informaciją visuomenei kiti televizijos programų transliuotojai yra įsigiję išimtinę teisę. Trumpi naujienų pranešimai turi būti transliuojami ne anksčiau kaip pasibaigus tiesioginei visuomenei reikšmingo įvykio transliacijai. Televizijos programų transliuotojai nemoka už trumpų naujienų pranešimų transliavimą televizijos programų transliuotojams, kurie yra įsigiję išimtinę teisę teikti informaciją apie visuomenei reikšmingą įvykį, išskyrus atvejus, kai prieigos prie visuomenei reikšmingų įvykių suteikimas pareikalauja papildomų sąnaudų iš prieigą suteikiančio televizijos programų transliuotojo. Užmokestis už prieigos prie visuomenei reikšmingų įvykių suteikimą negali būti didesnis už papildomas sąnaudas, tiesiogiai patirtas teikiant prieigą.

2. Visi Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigę televizijos programų transliuotojai, norintys parengti trumpus naujienų pranešimus, sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis turi teisę į prieigą prie visuomenei reikšmingų įvykių, kurie išskirtinėmis teisėmis transliuojami Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančio visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo.

3. Jeigu kitas televizijos programų transliuotojas, įsisteigęs toje pačioje valstybėje narėje kaip ir prieigos prie visuomenei reikšmingų įvykių prašantis televizijos programų transliuotojas, įsigijo išskirtinių teisių, susijusių su tam tikru visuomenei reikšmingu įvykiu, prieigos turi būti prašoma iš šio televizijos programų transliuotojo.

4. Prieiga prie visuomenei reikšmingų įvykių turi būti garantuojama leidžiant televizijos programų transliuotojams laisvai pasirinkti trumpus naujienų pranešimus iš perduodančio televizijos programų transliuotojo signalo ir, išskyrus atvejus, kai to neįmanoma atlikti dėl praktinių priežasčių, nurodant bent jų šaltinį.

5. Trumpi naujienų pranešimai gali būti naudojami tik bendro pobūdžio žinių programose, o teikiant užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas naudojami tik tuo atveju, jeigu tą pačią programą netiesioginio transliavimo forma siūlo tas pats visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas.

6. Transliuojant televizijos programas, skirtas visuomenei reikšmingiems įvykiams, laikomasi šių reikalavimų:

1) Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys televizijos programų transliuotojai, įsigiję išimtinę teisę transliuoti programas, skirtas Lietuvoje ar už jos ribų vykstantiems visuomenei reikšmingiems įvykiams, negali šių programų transliuoti išimtinėmis sąlygomis tokiu būdu, kad didžioji Lietuvos gyventojų dalis negalėtų šių įvykių, transliuojamų tiesiogiai, matyti per nemokamas televizijos programas;

2) Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys televizijos programų transliuotojai negali naudotis šios dalies 1 punkte nurodytomis išimtinėmis teisėmis tokiu būdu, kad didžioji kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominės erdvės valstybėje ar kitoje Europos Tarybos konvenciją dėl televizijos be sienų ratifikavusioje valstybėje, gyvenančių žmonių dalis netektų galimybės stebėti Lietuvoje ar už jos ribų vykstančių įvykių, kurie šios valstybės teisės aktais įteisinti kaip visuomenei reikšmingi. Programos apie šiuos įvykius transliuojamos laikantis toje valstybėje nustatytos transliavimo tvarkos;

3) Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys televizijos programų transliuotojai negali naudotis po 1997 m. liepos 30 d. nusipirktais išskirtinėmis teisėmis taip, kad didžioji kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės gyventojų dalis nebegalėtų nemokamai stebėti tos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės visų ar dalies tiesiogiai transliuojamų visuomenei reikšmingų įvykių arba dėl objektyvių priežasčių taip būtų geriau visuomenės labui, visų ar dalies vėliau transliuojamų nemokamų televizijos įrašų, kuriuos kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės laiko reikšmingais visuomenei.

7. Komisijos parengtą Lietuvos Respublikos visuomenei reikšmingų įvykių sąrašą tvirtina Vyriausybė jos įgaliotos institucijos visuomenės informavimo srityje teikimu.

8. Televizijos programų transliuotojai daugiau kaip pusę televizijos programos laiko, kuris lieka atėmus laiką, skirtą žinių, sporto, žaidimų, reklamos programoms, teleteksto paslaugoms ir teleparduotuvei, kai tai įmanoma, turi skirti Europos kūriniams.

9. Televizijos programų transliuotojai ne mažiau kaip 10 procentų televizijos programos laiko, kuris lieka atėmus laiką, skirtą žinių, sporto, žaidimų, reklamos programoms, teleteksto paslaugoms ir teleparduotuvei, kai tai įmanoma, turi skirti Europos kūriniams, sukurtiems nepriklausomų kūrėjų ne anksčiau kaip per pastaruosius 5 metus.

10. Kiti reikalavimai, keliami radijo ir (ar) televizijos programoms, nustatyti šiame, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme, kituose įstatymuose, taip pat radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojams išduotose licencijose.

11. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai kinematografinius kūrinius turi perduoti tuo laikotarpiu, dėl kurio buvo susitarta su teisių turėtojais.

12. Radijo ir (ar) televizijos programoje ne rečiau kaip vieną kartą per valandą turi būti skelbiamas transliuojamos ar retransliuojamos radijo ir (ar) televizijos programos pavadinimas. Jeigu radijo ir (ar) televizijos programos trukmė yra trumpesnė kaip viena valanda, tokios radijo ir (ar) televizijos programos pavadinimas skelbiamas jos pabaigoje.

13. Šio straipsnio 8 ir 9 dalyse nurodyti reikalavimai netaikomi vietinėms televizijos programoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

39 straipsnis. Reklamai ir komerciniams audiovizualiniams pranešimams keliami reikalavimai

1. Reklama, komerciniai audiovizualiniai pranešimai turi būti padorūs, teisingi ir aiškiai atpažįstami. Reklamoje, komerciniuose audiovizualiniuose pranešimuose draudžiama skelbti informaciją, kurioje žeminamas žmogaus orumas, diskriminuojama dėl rasės, lyties ar etninės kilmės, tautybės, pilietybės, religijos arba tikėjimo, negalios, amžiaus, taip pat neturi būti seksualinės orientacijos apraiškų arba skatinimo, įžeidžiami religiniai jausmai ar politiniai įsitikinimai, skatinamas sveikatai ar saugai pavojingas elgesys, taip pat aplinkos apsaugai ypač žalingas elgesys.

2. Reklama, komerciniai audiovizualiniai pranešimai neturi klaidinti vartotojo ir jam kenkti.

3. Reklama, komerciniai audiovizualiniai pranešimai neturi daryti neigiamo poveikio nepilnamečių psichikos sveikatai, fiziniam, protiniam ar doroviniam vystymuisi ir turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) neturi tiesiogiai skatinti nepilnamečių pirkti ar išsinuomoti, ar rinktis prekę ar paslaugą, naudojantis nepilnamečių nepatyrimu ir patiklumu;

2) neturi tiesiogiai skatinti nepilnamečių įtikinėti savo tėvus ar kitus asmenis pirkti reklamuojamas prekes ar paslaugas;

3) neturi formuoti nepilnamečių nuomonės, kad tam tikrų paslaugų ar prekių naudojimas suteiks jiems fizinį, psichologinį ar socialinį pranašumą prieš bendraamžius;

4) juose neturi būti naudojamos nepilnamečių pasitikėjimu tėvais, mokytojais ar kitais asmenimis;

5) neturi rodyti nepilnamečių, patekusių į pavojingas situacijas, kai nėra viešojo intereso.

4. Reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų užsakovai neturi teisės daryti įtakos viešosios informacijos turiniui, išskyrus jų pačių užsakomos reklamos, komercinio audiovizualinio pranešimo turinį.

5. Paslėpta reklama, paslėpti komerciniai audiovizualiniai pranešimai draudžiami.

6. Reklamoje, komerciniuose audiovizualiniuose pranešimuose draudžiama naudoti pasąmonę veikiančias technologijas.

7. Tabako gaminių reklama, komerciniai audiovizualiniai pranešimai, skirti tabako gaminių reklamai, draudžiami.

8. Alkoholio produktų reklamos, komercinių audiovizualinių pranešimų, skirtų alkoholio produktų reklamai, apribojimus nustato Alkoholio kontrolės įstatymas.

9. Visuomenės informavimo priemonėse, išskyrus specialius leidinius, informacinės visuomenės informavimo priemones ar programas, neleidžiama reklamuoti gydymo būdų ir vaistų, kurie įsigijami

tik pagal receptus. Kitų vaistų ar gydymo vaistais reklama turi būti aiškiai atpažįstama ir turi perspėti apie galimą žalingą poveikį netinkamai juos vartojant.

10. Asmenys, reguliariai vedantys žinių programas, negali dalyvauti nei reklamoje, nei komerciniuose audiovizualiniuose pranešimuose, nei jų įgarsinti.

11. Teleparduotuvei ir televizijos reklamai ir keliami šie reikalavimai:

1) teleparduotuvė ir televizijos reklama turi būti padoringos, neklaidinančios, aiškiai atpažįstamos ir atskirtos nuo programos turinio garsinėmis ir (ar) optinėmis, ir (ar) erdvinėmis priemonėmis. Televizijos reklama ir teleparduotuvė gali būti įterpiamos į programas nepakenkiant atskiros programos vientisumui, atsižvelgiant į natūralias programos pertraukas, programos trukmę ir pobūdį bei nepažeidžiant turtinių teisių turėtojų teisių;

2) televizijos reklama, anonsas ar teleparduotuvė negali būti įterpiami į transliuojamas religines apeigas ir religinio pobūdžio programas;

3) televizijos reklamos, teleparduotuvės tarpams skirtas suminis laikas per vieną astronominę transliavimo valandą turi sudaryti ne daugiau kaip 20 procentų. Šis punktas netaikomas paties televizijos programų transliuotojo transliuojamų programų ir su jomis tiesiogiai susijusių pagalbinių produktų anonsams, rėmimo pranešimams ir prekių rodymui;

4) televitros mažiausia nepertraukiama trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 15 minučių. Per dieną gali būti transliuojamos ne daugiau kaip 8 televitros, o jų bendra trukmė neturi viršyti trijų valandų per dieną. Televitros turi būti aiškiai atskiriamos optinėmis ir erdvinėmis priemonėmis nuo kitų programų;

5) sporto ar kitų renginių, kuriuose daromos natūralios pertraukos, transliavimo metu televizijos reklamos ir (ar) teleparduotuvės tarpai turi būti rodomi tik per minėtų renginių natūralias pertraukas;

6) transliuojant televizijos filmus (išskyrus kelių serijų filmus, serialus ir dokumentinius filmus), kinematografijos kūrinius ir žinių programas televizijos reklama ir (ar) teleparduotuvė gali būti rodomos vieną kartą per programoje nustatytą ne trumpesnę kaip 30 minučių laikotarpį;

7) transliuojant vaikams skirtas programas, televizijos reklama ir (ar) teleparduotuvė gali būti rodomos vieną kartą per kiekvieną programoje nustatytą ne trumpesnę kaip 30 minučių laikotarpį, jeigu numatoma jos trukmė yra ilgesnė kaip 30 minučių;

8) įterpti televizijos reklamą ir (ar) teleparduotuvę į retransliuojamas televizijos programas ar atskiras programas draudžiama.

12. Televizijos reklamai taikomi ir kituose teisės aktuose nustatyti reklamos ir jos skleidimo reikalavimai.

13. Kaip laikomasi šio ir kitų įstatymų nustatytų reikalavimų reklamai, kontroliuoja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba prie Teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba ir Komisija, bendradarbiaudamos su kitomis viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiklos reguliavimo institucijomis ir reklamos savitvarkos institucijomis.

14. Šio įstatymo nuostatos, išskyrus 38 straipsnio 8, 9 dalyse ir šio straipsnio 11 dalies 1, 3 punktuose nurodytus atvejus, *mutatis mutandis* taikomos televizijos programoms, skirtoms tik televizijos reklamai ir teleparduotuvėms, taip pat televizijos programoms, skirtoms tik savireklamai.

15. Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai ar jų asociacijos turi parengti elgesio kodeksus dėl netinkamų komercinių audiovizualinių pranešimų, kurie įterpiami į vaikams skirtas programas arba yra įtraukti į tokias programas, apie maisto produktus ir gėrimus, kurių sudėtyje yra maistinių medžiagų ir maistiniu arba fiziologiniu poveikiu pasižyminčių medžiagų, ypač riebalų, riebalų rūgščių transizomerų, druskos arba natrio ir cukraus, kuriuos rekomenduojama vartoti saikingai.

16. Reikalavimus, keliamus politinei reklamai, jos skelbimo ir žymėjimo tvarką visuomenės informavimo priemonėse nustato Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymas ir kiti teisės aktai.

17. Atsakomybės už klaidinančios ir neleidžiamos lyginamosios reklamos naudojimo ypatumus ir jos taikymo tvarką nustato Reklamos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

40 straipsnis. Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir (ar) atskirų programų rėmimas

1. Remiamos visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos, radijo programos ir (ar) atskiros programos turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) jokiais aplinkybėmis jų turinio, o radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo metu – jų transliavimo laiko, negalima tvarkyti taip, kad būtų daromas poveikis visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos teikėjui ir radijo programų transliuotojui redakcinei atsakomybei ir nepriklausomumui;

2) jose negali būti tiesiogiai skatinama pirkti ar nuomoti prekes ar paslaugas, ypač darant specialias reklamines nuorodas į šias prekes ar paslaugas;

3) vartotojai turi būti aiškiai informuojami apie esamą rėmimo susitarimą. Programos pradžioje, jos metu ir (ar) pabaigoje tinkamu būdu pateikiant rėmėjo pavardę (pavadinimą), logotipą ir (ar) kitą ženklą, pavyzdžiui, nuorodą į jo produktą (produktus) ar paslaugą (paslaugas) arba jų skiriamąjį ženklą, būtina aiškiai parodyti, kad programa yra remiama.

2. Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir (ar) atskirų programų negali remti asmenys, kurių pagrindinė veikla yra cigarečių ir kitų tabako gaminių gamyba ir (ar) pardavimas.

3. Jeigu asmenys, kurių veikla apima vaistinių preparatų gamybą arba pardavimą ir gydymą, remia visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, radijo programas ir (ar) atskiras programas, jose gali būti paskelbiamas rėmėjo pavadinimas (logotipas) ar kitas jo įvaizdžio ženklas, tačiau negalima reklamuoti konkrečių vaistinių preparatų, kurie išigyjami tik su receptu, ar gydymo būdų.

4. Žinių programos negali būti remiamos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

***40¹ straipsnis. Prekių rodymui programose keliami reikalavimai**

1. Prekių rodymas leidžiamas kinematografijos kūriniuose, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugoms sukurtuose filmuose ir serialuose, sporto programose ir pramoginėse programose. Prekių rodymas taip pat leidžiamas, kai be asmenų tarpusavyje susitaro užmokesčio tam tikros prekės ar paslaugos įtraukiamos į programą, pavyzdžiui, kaip prizai ar programos sukūrimui būtinos kitos prekės ar paslaugos.

2. Programos, į kurias įtrauktas prekių rodymas, turi atitikti visus šiuos reikalavimus:

1) jokiais aplinkybėmis negalima daryti įtakos programos turiniui, programų transliavimo laikui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo redakcinei atsakomybei ir nepriklausomumui;

2) jose negali būti tiesiogiai skatinama pirkti ar nuomoti prekes ar paslaugas, ypač darant specialias reklamines nuorodas į šias prekes ar paslaugas;

3) jose negali būti nepagrįstai didinama galimybė pastebėti konkretų produktą;

4) žiūrovai turi būti aiškiai informuojami apie prekių rodymą. Kad žiūrovas nebūtų klaidinamas, apie prekių rodymą turi būti aiškiai informuojama programos pradžioje ir pabaigoje, taip pat atnaujinus programos rodymą po į ją įsiterpusios reklamos.

3. Programose draudžiama rodyti šias prekes:

1) tabako gaminius arba asmenų, kurių pagrindinė veikla yra tabako gaminių gamyba arba pardavimas, gaminamus produktus;

2) konkrečius gydymo būdus ar vaistinius preparatus, kurie Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurios jurisdikcijai priklauso visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjas, išigyjami tik pagal receptus.

4. Prekių rodymas draudžiamas vaikams skirtose programose, žinių programose.

*Pastaba. 40¹ straipsnio nuostatos taikomos programoms, sukurtoms po 2009 m. gruodžio 19 d. 40¹ straipsnio 2 dalies 4 punktas taikomas visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo arba su juo susijusios bendrovės sukurtoms arba užsakytoms sukurti programoms nuo 2012 m. gruodžio 31 d.

Istatymas papildytas straipsniu:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

TREČIASIS SKIRSNIS
UŽSAKOMŪJŲ VISUOMENĖS INFORMAVIMO AUDIOVIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS
PASLAUGŲ REGLAMENTAVIMAS

Įstatymas papildytas nauju trečiuoju skirsniu:

XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

40² straipsnis. Užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų registracija

Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, prieš pradėdami teikti užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, privalo registruotis Komisijoje jos nustatyta tvarka.

40³ straipsnis. Nepilnamečių apsauga teikiant užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas

Užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai teisės aktų nustatyta tvarka privalo užtikrinti, kad užsakomosios visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugos, kurios galėtų daryti neigiamą poveikį nepilnamečių psichikos sveikatai, fiziniam, protiniam ar doroviniam vystymuisi, būtų teikiamos tik tokiu būdu, kad būtų užtikrinta, jog nepilnamečiai tokių užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų negalėtų klausytis ar žiūrėti be už nepilnamečių priežiūrą ar ugdymą atsakingų asmenų kontrolės.

40⁴ straipsnis. Europos kūrybių skatinimas teikiant užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas

1. Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai pagal galimybes jiems priimtinais priemonėmis skatina kurti Europos kūrybius ir su jais susipažinti.

2. Vykdydami šio straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai užtikrina, kad ne mažiau kaip pusė programų užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų kataloge būtų Europos kūrybiniai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
ŽURNALISTŲ, VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJŲ IR SKLEIDĖJŲ
PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

Skirsnio pernumeravimas:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

41 straipsnis. Žurnalistų pareigos

1. Žurnalistų pareigas nustato šis ir kiti įstatymai, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.

2. Žurnalistai turi:

1) teikti teisingas, tikslias ir nešališkas žinias, kritiškai vertinti savo informacijos šaltinius, atidžiai ir rūpestingai tikrinti faktus, remtis keliais šaltiniais. Jeigu nėra galimybės patikrinti informacijos šaltinio patikimumo, tai nurodyti skelbiamoje informacijoje;

2) autorizuoti pirmą kartą platinti parengtą informaciją, jeigu to pageidauja šią informaciją jam pateikęs asmuo;

3) nevykdyti viešosios informacijos rengėjo, skleidėjo, jų dalyvio ar jų paskirto atsakingo asmens pavidimo, jeigu pavidimas verčia pažeisti įstatymus ar Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodeksą;

4) vadovautis savo veikloje pagrindiniais visuomenės informavimo principais, laikytis žurnalistų profesinės etikos normų;

5) informaciją rinkti ir skelbti tik etiškais ir teisėtais būdais;

6) prašydamas informacijos, pristatyti savo pavardę, nurodyti savo darbovietę (visuomenės informavimo priemonę ir (ar) programą, kuriai rengia reportažą) ir pareigas, taip pat įspėti žmogų, kad jo žodžiai gali būti viešai paskleisti per visuomenės informavimo priemones;

7) nedaryti informacijos šaltiniui spaudimo ir nesiūlyti už informaciją atsilyginti;

8) prieš imdami interviu iš vaiko, gauti nors iš vieno jo tėvų, globėjų ar rūpintojų, taip pat paties vaiko sutikimą;

9) nenaudoti garso ir vaizdo įrašymo priemonių, jeigu to nenori informaciją teikiantis privatus asmuo;

10) laikytis šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nustatytų pareigų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

42 straipsnis. Pareiga teikti informaciją

1. Viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos šio įstatymo V skyriuje numatytoms viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos reglamentavimo ir savitvarkos institucijoms turi neatlygintinai teikti informaciją (įskaitant transliuotų programų įrašus), būtina jų funkcijoms atlikti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms reglamentavimo ir savitvarkos institucijoms teikiama informacija, susijusi su viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų tvarkomais asmens duomenimis, turi būti naudojama laikantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo.

3. Viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai turi teikti asmenims informaciją (įskaitant transliuotų programų įrašus), kurios paskelbimas, tų asmenų nuomone, žemina jų garbę ir orumą arba pakenkė jų dalykinei reputacijai ar kitiems teisėtiems interesams. Prašymai teikti informaciją viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams pateikiami raštu. Už prašomos informacijos suteikimą viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai gali imti mokestį. Jo dydis negali viršyti prašomos informacijos kopijos pagaminimo išlaidų.

4. Viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams, pateikiantiems informaciją šio straipsnio 1 ir 3 dalyse išvardytiems subjektams, taikomos šio įstatymo 6 straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

43 straipsnis. Visuomenės informavimo profesinė etika

1. Profesinės etikos normas, kurių privalo laikytis viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai, žurnalistai, nustato Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodeksas (toliau – Kodeksas), Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucija „Dėl žurnalistinės etikos“, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, reglamentuojančios viešosios informacijos rengimą bei platinimą, ir šis įstatymas.

2. Kodeksą tvirtina, keičia ar pildo žurnalistų ir leidėjų organizacijų atstovų susirinkimas (toliau – Atstovų susirinkimas). Jį šaukia ir jame dalyvauja Žurnalistų ir leidėjų etikos komisija, šiame susirinkime taip pat dalyvauja ir kitų žurnalistų ir leidėjų organizacijų atstovai. Atstovų susirinkimas Kodeksą tvirtina, keičia ar pildo vadovaudamasis susirinkimo darbo reglamentu. Jį Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos siūlymu Atstovų susirinkimas tvirtina paprasta balsų dauguma.

44 straipsnis. Paskelbtos informacijos paneigimas

1. Visuomenės informavimo priemonių pareigą paneigti paskelbtą tikrovės neatitinkančią informaciją, kuri žemina fizinio asmens garbę ir orumą ar pažeidžia juridinio asmens dalykinę reputaciją, tokios informacijos paneigimo, taip pat viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų civilinės atsakomybės sąlygas ir tvarką nustato Civilinio kodekso normos.

2. Jeigu tikrovės neatitinkantis duomenys buvo paskleisti per visuomenės informavimo priemonę (spaudoje, televizijoje, radijuje ir pan.), asmuo, apie kurį šie duomenys buvo paskleisti, turi teisę surašyti paneigimą, kuriame turi būti nurodyta, kokia paskelbta informacija neatitinka tikrovės, kada ir kur ji buvo paskelbta, kokie paskelbtos informacijos teiginiai žemina fizinio asmens garbę ir orumą ar pažeidžia juridinio asmens dalykinę reputaciją, ir pareikalauti, kad šią informaciją paskleidusi visuomenės informavimo priemonė tokį paneigimą paskelbtų.

3. Gavus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paneigimą, privaloma jį tokios pat apimties ir ta pačia forma, kokia buvo paskelbta per visuomenės informavimo priemonę tikrovės neatitinkanti, žeminanti

fizinio asmens garbę ir orumą ar pažeidžianti juridinio asmens reputaciją informacija, nemokamai išspausdinti ar kitu adekvačiu būdu jį paskelbti per dvi savaites, išskyrus tas visuomenės informavimo priemones, kurių periodiškumas yra retesnis. Tokiu atveju minėtas paneigimas skelbiamas per Lietuvos nacionalinio radijo pirmąją programą (per dvi savaites) ir visuomenės informavimo priemonės pirmame leidinyje ar programoje nuo paneigimo gavimo dienos be komentarų, toje pačioje vietoje, tokios pat apimties ir tokios pat formos (televizija ir radijas – tą pačią savaitės dieną ir tuo pačiu metu), kokia buvo paskelbta tikrovės neatitinkanti, žeminanti fizinio asmens garbę ir orumą ar pažeidžianti juridinio asmens dalykinę reputaciją informacija. Per visuomenės informavimo priemonę privaloma paskelbti atsakymą, neatsižvelgiant į tai, ar per ją paskleisti duomenys buvo paskleisti pačios visuomenės informavimo priemonės vardu, ar kito asmens vardu.

4. Jei visuomenės informavimo priemonė, gavusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paneigimą, nusprendžia neskelbti tokio paneigimo, ji privalo per dvi savaites nuo paneigimo gavimo dienos raštu atsakyti paneigimą pateikusiam asmeniui, nurodydama atsisakymo paskelbti paneigimą priežastis ir motyvus.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų reikalavimų turi būti laikomasi ir tais atvejais, kai visuomenės informavimo priemonė savo noru paskelbia tikrovės neatitinkančios informacijos, žeminančios fizinio asmens garbę ir orumą ar pažeidžiančios juridinio asmens dalykinę reputaciją, paneigimą.

6. Atsisakymas išspausdinti ar kitu būdu paskelbti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paneigimą šio straipsnio 3–5 dalyse nurodyta tvarka gali būti skundžiamas teismui pagal fizinio asmens, kurio garbę ir orumą žemina paskelbta tikrovės neatitinkanti informacija, nuolatinę gyvenamąją vietą arba juridinio asmens, kurio dalykinę reputaciją pažeidžia paskelbta tikrovės neatitinkanti informacija, buveinės registracijos vietą. Skundas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jo padavimo, į šį terminą įskaitomos ir ne darbo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

V SKYRIUS

VIEŠOSIOS INFORMACIJOS RENGĖJŲ IR SKLEIDĖJŲ VEIKLOS REGLAMENTAVIMO IR SAVITVARKOS INSTITUCIJOS

45 straipsnis. Vyriausybės įgaliotos institucijos kompetencija visuomenės informavimo srityje

1. Valstybės politikos visuomenės informavimo srityje įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybės įgaliota institucija.

2. Vyriausybės įgaliota institucija atlieka šias funkcijas:

1) apibendrina visuomenės informavimo sritį reglamentuojančių įstatymų, kitų teisės aktų taikymo praktiką ir teikia pasiūlymus dėl įstatymų, kitų teisės aktų rengimo bei galiojančių teisės aktų pakeitimo ir papildymo;

2) bendradarbiaudama su viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų organizacijomis, rengia Vyriausybės teikiamų visuomenės informavimo srities įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

3) bendradarbiaudama su kitomis visuomenės informavimo srityje veikiančiomis institucijomis ir organizacijomis, įgyvendina Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, susijusių su visuomenės informavimu, nuostatas;

4) teikia informaciją ir metodinę pagalbą visuomenės informavimo klausimais;

5) organizuoja konferencijas, seminarus, praktikumus visuomenės informavimo klausimais;

6) bendradarbiauja su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, veikiančiomis visuomenės informavimo srityje;

7) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų jai pavestas funkcijas visuomenės informavimo srityje.

3. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę gauti iš viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų asociacijų, viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos reglamentavimo ir savitvarkos institucijų, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų informaciją, būtiną savo funkcijoms atlikti.

46 straipsnis. Žurnalistų ir leidėjų etikos komisija

1. Žurnalistų ir leidėjų etikos komisija (toliau šiame straipsnyje – Komisija) – kolegiali viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų savitvarkos institucija.

2. Komisiją sudaro 14 narių: po vieną atstovą deleguoja Lietuvos žmogaus teisių centras, Lietuvos psichiatrų asociacija, Lietuvos katalikų bažnyčios Vyskupų konferencija, Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacija, Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, Lietuvos kabelinės televizijos asociacija, Regioninių televizijų asociacija, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos žurnalistų draugija, Lietuvos žurnalistikos centras, LRT, Nacionalinė žurnalistų kūrėjų asociacija, Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija, Komunikacijos ir reklamos agentūrų asociacija. Komisijos nariai skiriami trejiems metams. Organizacijos, kurios deleguoja savo atstovus į Komisiją, ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus rengia susirinkimus, kuriuose dalyvauja ne mažiau kaip po tris delegatus iš kiekvienos šių organizacijų. Susirinkimas tvirtina Komisijos veiklos nuostatus.

3. Komisijos darbą organizuoja jos pirmininkas. Jį Komisija išsirenka iš savo narių vieniems metams.

4. Komisija atlieka šias funkcijas:

1) rūpinasi žurnalistų profesinės etikos ugdymu;

2) nagrinėja profesinės etikos pažeidimus, kuriuos padarė žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ar jų dalyvių paskirti atsakingi asmenys informuodami visuomenę;

3) nagrinėja žurnalistų ir viešosios informacijos rengėjų ar leidėjų tarpusavio ginčus dėl Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso pažeidimų;

4) (neteko galios nuo 2010 m. sausio 1 d.);

5) Į Komisiją gali kreiptis visi suinteresuoti asmenys.

6. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, kitais teisės aktais, taip pat Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodeksu, Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucija „Dėl žurnalistinės etikos“.

7. Komisija dirba pagal pačios patvirtintą reglamentą. Komisijos sprendimai dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų turi būti skelbiami nedelsiant tose pačiose visuomenės informavimo priemonėse, kuriose Komisija nustatė šiuos pažeidimus, ir tokia pat kaip ir šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyta paneigimo paskelbimo tvarka. Jei viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas per dvi savaites nepaskelbia Komisijos sprendimo dėl profesinės etikos ar kitų pažeidimų savo visuomenės informavimo priemonėje, Komisijos sprendimas paskelbiamas per Lietuvos nacionalinio radijo pirmąją programą. Šis sprendimas taip pat paskelbiamas Komisijos tinklalapyje.

8. Viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai, nesutinkantys su Komisijos sprendimais, gali kreiptis dėl jų į Vilniaus apygardos administracinį teismą, tačiau privalo juos paskelbti šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.

9. Reikiamą Komisijos ekspertų darbo, taip pat informacinio techninio Komisijos aptarnavimo, Komisijos viešųjų renginių, Komisijos patalpų eksploatavimo ir kitų administracinių išlaidų finansavimą užtikrina Fondas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1696](#), 2008-07-14, *Žin.*, 2008, Nr. 87-3456 (2008-07-31)

Nr. [XI-348](#), 2009-07-15, *Žin.*, 2009, Nr. 89-3804 (2009-07-28)

47 straipsnis. Lietuvos radijo ir televizijos komisija

1. Komisija – nepriklausoma Seimui atskaitinga Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir kontroliuojanti institucija. Komisija dalyvauja formuojant valstybės audiovizualinę politiką. Ji yra Seimo ir Vyriausybės ekspertė radijo, televizijos programų transliavimo ir retransliavimo bei užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų klausimais.

2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais bei teisės aktais, taip pat pačios pasitvirtintais nuostatais.

3. Komisija yra viešasis juridinis asmuo, turi savo antspaūdą su valstybės herbu ir sąskaitų banke. Komisijos būstinė yra Vilniuje.

4. Komisiją sudaro 13 narių: vieną narį skiria Respublikos Prezidentas, tris narius – Seimas Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto teikimu, po vieną

narių – Lietuvos dailininkų sąjunga, Lietuvos kinematografininkų sąjunga, Lietuvos kompozitorių sąjunga, Lietuvos rašytojų sąjunga, Lietuvos teatro sąjunga, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos žurnalistų draugija, Lietuvos katalikų bažnyčios Vyskupų konferencija, Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacija. Komisijos nariu gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis. Asmenys Komisijos nariais gali būti ne ilgiau kaip dvi jį skyrusios valstybės institucijos kadencijas ar ne ilgiau kaip dvigubas nepertraukiamas jį skyrusios organizacijos valdymo organų įgaliojimų terminas. Komisijos nario darbo Komisijoje teisinis pagrindas yra jį paskyrusios institucijos ar organizacijos priimtas sprendimas.

5. Komisijos narys negali būti atšauktas iš pareigų, kol nesibaigė jo įgaliojimų laikas, išskyrus atvejus, kai:

- 1) Komisijos narys atsistatydina;
- 2) Komisijos narys be pateisinamos priežasties daugiau kaip keturis mėnesius iš eilės nedalyvauja Komisijos posėdžiuose;
- 3) Komisijos nariui yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis;
- 4) Komisijos narys netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 5) Komisijos narys teismo pripažįstamas neveiksniu;
- 6) Komisijos narys dėl sveikatos būklės negali eiti pareigų;
- 7) Komisijos narys diskredituoja Komisijos nario vardą.

6. Tais atvejais, kai Komisijos narys atšaukiamas iš pareigų šio straipsnio numatytais pagrindais, Komisijos pirmininkas kreipiasi į instituciją ar jį skyrusią organizaciją, paskyrusią atšaukiamą Komisijos narį, prašydamas paskirti naują Komisijos narį iki kadencijos, kuriai buvo paskirtas atsistatydinęs ar atšauktas Komisijos narys, pabaigos. Informacija apie Komisijos sudėtį ir jos pasikeitimus skelbiama „Valstybės žiniuose“ ir Komisijos tinklalapyje – informacinės visuomenės informavimo priemonėje, kurios valdytoja yra Komisija.

7. Komisijos nario įgaliojimai pasibaigia, kai įsigalioja jį paskyrusios institucijos ar organizacijos valdymo organų sprendimas dėl naujo nario skyrimo.

8. Komisijos nariais negali būti Seimo, Vyriausybės nariai, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos nariai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, asmenys, susiję su radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojais, retransliuotojais ar užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjais darbo santykiais, taip pat radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų dalyviai. Radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ar užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų dalyviais negali būti ir Komisijos narių šeimos nariai. Politinių partijų nariai, išrinkti į Komisiją, sustabdo savo narystę politinėje partijoje ir dalyvavimą jos veikloje iki savo kadencijos Komisijoje pabaigos.

9. Komisijos nariai visų Komisijos narių balsų dauguma dvejiems metams išsirenka Komisijos pirmininką.

10. Pagrindinė Komisijos darbo forma – posėdžiai. Posėdžius ne rečiau kaip kartą per mėnesį šaukia Komisijos pirmininkas savo iniciatyva arba 1/3 Komisijos narių prašymu. Informacija apie numatomus posėdžius ir jų darbotvarkę skelbiama spaudoje arba Komisijos interneto tinklalapyje.

11. Komisijos posėdžiai yra vieši. Komisijos posėdis gali būti uždaras, kai reikia apsaugoti asmens privataus gyvenimo slaptumą ar jo nuosavybę, taip pat jeigu viešas nagrinėjimas gali atskleisti valstybės, profesines ar komercines paslaptis.

12. Komisijos posėdžiai laikomi teisėtais, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių. Komisija priima sprendimus. Sprendimai priimami paprasta visų Komisijos narių balsų dauguma, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus. Sprendimai išduoti licenciją, atsisakyti ją išduoti, taip pat dėl nuobaudų skyrimo, licencijos sąlygų pakeitimo, konkursų sąlygų ir rezultatų, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo panaikinimo priimami ne mažesne kaip 2/3 visų Komisijos narių balsų dauguma. Šie sprendimai, išskyrus sprendimus dėl licencijos sąlygų pakeitimo ir konkursų sąlygų, priimami slaptu balsavimu.

13. Komisijos sprendimus pasirašo Komisijos pirmininkas arba kitas Komisijos įgaliotas asmuo. Komisijos sprendimai, kurie yra norminiai teisės aktai, skelbiami leidinyje „Valstybės žinios“, išskyrus sprendimus dėl konkursų paskelbimo, licencijų išdavimo, laikino licencijų galiojimo sustabdymo ir licencijų galiojimo panaikinimo, kurie skelbiami leidinio „Valstybės žinios“ priede

„Informaciniai pranešimai“. Komisijos sprendimai įsigalioja kitą dieną po jų paskelbimo, jeigu pačiuose sprendimuose nenustatyta vėlesnė jų įsigaliojimo data. Kiti Komisijos priimti individualūs teisės aktai skelbiami Komisijos tinklalapyje – informacinės visuomenės informavimo priemonėje, kurios valdytoja yra Komisija, ir įsigalioja jų paskelbimo dieną, jeigu juose nenustatyta vėlesnė jų įsigaliojimo data. Komisijos sprendimai radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojams ir retransliuotojams, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjams yra privalomi, juos asmenys gali skųsti teismui per 30 dienų nuo Komisijos sprendimų įsigaliojimo dienos.

14. Komisijos funkcijoms atlikti sudaroma Komisijos administracija. Jai vadovauja administracijos direktorius. Komisijos nariu negali būti administracijos darbuotojas. Komisija administracijos direktorių skiria konkurso tvarka. Direktorius už administracijos veiklą kasmet atsiskaito Komisijai. Administracijos sudėtį ir darbuotojų skaičių tvirtina Komisija. Administracijos veikla organizuojama pagal Komisijos patvirtintus nuostatus.

15. Komisijos veiklai finansuoti radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai, retransliuotojai ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, išskyrus LRT, gaunantys pajamas iš radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo ir (ar) užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos, kas mėnesį privalo įmokėti į Komisijos sąskaitą 0,8 procento pajamų, gautų iš komercinių audiovizualinių pranešimų, reklamos, abonentinio mokesčio ir kitos veiklos, susijusios su radijo ir (ar) televizijos programų transliavimu, retransliavimu ir (ar) su užsakomosiomis visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugomis. Iš radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų ar retransliuotojų, kurie per 3 mėnesius po nustatyto termino neįmokėjo į Komisijos sąskaitą, šios lėšos išieškamos per teismą. Komisija gali būti finansuojama ir iš kitų šaltinių: lėšų, gautų už paraiškų licencijoms gauti nagrinėjimą ir licencijų sąlygų pakeitimą, kitų užmokesčių už suteiktas paslaugas, paramos lėšų, leidybinės veiklos ir kt.

16. Komisija kasmet rengia ir tvirtina planuojamų išlaidų sąmatą. Šią sąmatą ir jos vykdymo ataskaitą Komisija skelbia „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

17. Komisijos pirmininkas už Komisijos veiklą kartą per metus atsiskaito Seimo plenariniame posėdyje ir pateikia Komisijos finansinės veiklos ataskaitą.

18. Komisijos nariams ir administracijai draudžiama platinti informaciją, kuri yra radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojų komercinė paslaptis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

48 straipsnis. Lietuvos radijo ir televizijos komisijos kompetencija

1. Komisijos funkcijos:

1) kartu su Ryšių reguliavimo tarnyba rengti Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategiją, kartu su Ryšių reguliavimo tarnyba, vadovaujantis Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategija, rengti ir tvirtinti Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strateginį planą;

2) šio įstatymo ir Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka skelbti ir vykdyti konkursus transliavimo, retransliavimo licencijoms gauti, nustatyti šių konkursų ir licencijų sąlygas, išduoti licencijas, keisti licencijų sąlygas;

3) teikti Vyriausybės įgaliotai institucijai visuomenės informavimo srityje tvirtinti metinės įmokos už licenciją dydžio nustatymo tvarkos aprašą;

4) įmokos už licenciją dydžio nustatymo tvarkos apraše nustatytais atvejais kreiptis į Vyriausybės įgaliotą instituciją visuomenės informavimo srityje dėl metinės įmokos už licenciją dydžio nustatymo ir (ar) pakeitimo konkrečiam asmeniui;

5) nustatyti užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų registravimo tvarką ir, vadovaujantis šia tvarka, registruoti Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančius užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjus;

6) kontroliuoti, kaip radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai, retransliuotojai, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, taip pat kiti asmenys, elektroninių ryšių tinklais transliuojantys ar retransliuojantys audiovizualinius ir (ar) garso

kūrinius, laikosi šio ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymų, priimtų įsipareigojimų, licencijų sąlygų ir Komisijos priimtų sprendimų;

7) nagrinėti vartotojų skundus dėl radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, taip pat asmenų, vartotojams teikiančių prieigą prie ribotos prieigos sistemomis apsaugotų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų;

8) pagal savo kompetenciją atlikti Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatų įgyvendinimo priežiūrą;

9) nustatyti įstatymų ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų, keliamų radijo ir (ar) televizijos programų sandarai ir turinui, komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarką, pagal savo kompetenciją priimti kitus įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus dėl šio ir kitų įstatymų nuostatų įgyvendinimo;

10) kontroliuoti, kaip televizijos programų transliuotojai ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai laikosi šio įstatymo nuostatų dėl Europos kūrinių ir nepriklausomų kūrėjų sukurtų kūrinių apimtį transliuojamose televizijos programose ir kataloguose, teisės rodyti programas apie visuomenei reikšmingus įvykius, šio įstatymo 39 straipsnio 1, 3, 5, 6, 10, 11 dalyse nustatytų reikalavimų, keliamų televizijos reklamai ir komerciniams audiovizualiniams pranešimams, 40 straipsnyje nustatytų reikalavimų, keliamų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimui, 40¹ straipsnyje nustatytų reikalavimų, keliamų prekių rodymui programose;

11) kontroliuoti, kaip radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai, retransliuotojai, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai, taip pat kiti asmenys, elektroninių ryšių tinklais transliuojantys ar retransliuojantys audiovizualinius ir (ar) garso kūrinius, laikosi šio ir kitų įstatymų nuostatų dėl radijo ir (ar) televizijos programų transliavimo, retransliavimo ir kitų įstatymų nustatytų viešosios informacijos ir jos skleidimo reikalavimų;

12) kontroliuojant, kaip laikomasi įstatymų, Komisijos sprendimų, reglamentuojančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą, ir licencijų sąlygų, vykdyti elektroninių ryšių tinklais transliuojamų ar retransliuojamų audiovizualinių kūrinių, radijo ir (ar) televizijos programų stebėseną;

13) radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojams, retransliuotojams, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjams, taip pat kitiems asmenims, elektroninių ryšių tinklais transliuojantiems ar retransliuojantiems audiovizualinius ir (ar) garso kūrinius, pažeidusiems Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo, šio įstatymo reikalavimus ar licencijų sąlygas, nevykdantiems Komisijos priimtų sprendimų ar įsipareigojimų, įstatymų nustatyta tvarka taikyti šias poveikio priemones: pareikšti įspėjimą, ne ilgiau kaip 3 mėnesiams sustabdyti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimą, skirti Administracinių teisės pažeidimų kodekse nurodytas nuobaudas, kreiptis į teismą dėl informacinės visuomenės informavimo priemonių veiklos sustabdymo ar nutraukimo šio įstatymo nustatyta tvarka;

14) teikti siūlymus dėl radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų su šia veikla susijusių teisės aktų projektų rengimo;

15) kreiptis į kompetentingą instituciją dėl neteisėtos transliavimo, retransliavimo ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų veiklos nutraukimo;

16) šio įstatymo nustatyta tvarka sustabdyti užsienio valstybių visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų parengtų paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos teritorijoje;

17) kaupti aktualią informaciją apie radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus, retransliuotojus ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjus, analizuoti jų veiklą ir skelbti informaciją apie jų dalyvius, rengti informacinę ir metodinę medžiagą šiais klausimais;

18) konsultuotis ir keistis informacija su kompetentingomis užsienio valstybių ir tarptautinėmis institucijomis dėl radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų

visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų ir jų teikiamų paslaugų, jų veiklos reguliavimo ir kontrolės;

19) kas 2 metai parengti ir pateikti Seimui analitinę apžvalgą apie Lietuvos audiovizualinės politikos įgyvendinimą, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų raidą, pateikti statistinius duomenis apie visų Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą įgyvendinant šio įstatymo 38 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas, taip pat nurodyti priežastis, trukdančias įgyvendinti šias nuostatas, ir priemones, kurių imtasi ar numatoma imtis trūkumams pašalinti;

20) bendradarbiauti su Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių tokias pačias funkcijas atliekančiomis institucijomis, pagal savo kompetenciją atstovauti Lietuvos Respublikai tarptautinėse organizacijose;

21) nustatyti transliuojamų ir (ar) retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų kodavimo tvarką;

22) atlikti kitas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

2. Vykdydama šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatytas funkcijas, Komisija gali kreiptis dėl išvadų į žurnalistų etikos inspektorius dėl viešosios informacijos priskyrimo informacijos, kuri daro neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi, kategorijai, jeigu Komisijos nariams kyla abejonių vertinant viešosios informacijos žalą nepilnamečių fiziniam, protiniam ar doroviniam vystymuisi arba tokios viešosios informacijos vertinimas reikalauja specialių žinių. Gavęs tokį paklausimą, žurnalistų etikos inspektorius privalo šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais pateikti Komisijai savo arba Žurnalistų etikos inspektoriatu tarnybos ekspertų išvadas prašomu klausimu.

3. Komisija, vykdydama jai teisės aktais nustatytas funkcijas, turi teisę:

1) neatlygintinai gauti iš radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų ir retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojų, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų juridinių asmenų informaciją, taip pat ir tokią, kuri sudaro komercinę paslaptį, reikalingą Komisijos funkcijoms atlikti;

2) gauti iš radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų, informacinės visuomenės informavimo priemonių valdytojų, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų asmenų dokumentus ir kitą informaciją, reikalingą Komisijos kompetencijai priskirtų atitinkamų įstatymų pažeidimų tyrimams atlikti;

3) gavus teismo leidimą atlikti patikrinimus vietoje;

4) sudaryti komisijas, darbo grupes teisės aktams rengti ar kitiems Komisijos kompetencijos klausimams spręsti, įtraukti į jas kitų institucijų (suderinus su jų vadovais) specialistus;

5) pagal savo kompetenciją kaip kompetentinga institucija, vadovaudamasi 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo, dalyvauti kuriant ir vykdančiomis šiuo reglamentu nustatyta bendradarbiavimo sistema;

6) organizuoti pasitarimus, konferencijas ir kitus renginius;

7) sudaryti sutartis, prisiimti įsipareigojimus, turėti kitokių civilinių teisių ir pareigų, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams;

8) turėti kitas šio įstatymo, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių transliavimo ir retransliavimo veiklą, ir 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo ir kitų teisės aktų nustatytas teises.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

49 straipsnis. Žurnalistų etikos inspektorius

1. Žurnalistų etikos inspektorius (toliau – inspektorius) yra valstybės pareigūnas, kuris prižiūri, kaip įgyvendinamos šio Įstatymo nuostatos.

2. Inspektorius penkeriems metams skiria Seimas Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos teikimu. Tas pats asmuo inspektoriumi negali būti skiriamas daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Paskirtas inspektoriumi asmuo eina pareigas tol, kol paskiriamas naujas inspektorius.

3. Inspektoriumi skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir pareigoms atlikti būtiną kompetenciją.

4. Inspektoriumi negali būti Seimo, Vyriausybės nariai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai. Inspektorius ir jo šeimos nariai negali būti susiję darbo santykiais su viešosios informacijos rengėjais ir (ar) skleidėjais, negali turėti viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų akcijų. Savo kadencijos laikotarpiu inspektorius negali dalyvauti politinėje veikloje.

5. Inspektorius vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, ratifikuotomis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodeksu ir kitais teisės aktais.

6. Inspektorius veikia grindžiamas teisėtumo, nešališkumo, nepriklausomumo, teisingumo ir viešumo principais.

7. Inspektorius negali eiti jokių kitų renkamų ar skiriamų pareigų, taip pat gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus nustatytą pagal Valstybės politiką, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymą ir užmokestį už pedagoginę ar kūrybinę veiklą.

8. Inspektorius atleidžiamas iš pareigų, kai:

1) pasibaigia jo įgaliojimų laikas ir jis neskiriamas kitai kadencijai;

2) jis atsistatydina;

3) nedarba dėl laikinojo nedarbingumo ilgiau kaip 120 kalendorinių dienų iš eilės arba ilgiau kaip 140 dienų per paskutinius 12 mėnesių, jei įstatymų nenustatyta, kad dėl tam tikros ligos pareigos paliekamos ilgesnį laiką, arba inspektorius pagal Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išvadą negali eiti šių pareigų;

4) jam įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis;

5) daugiau kaip pusė visų Seimo narių pareiškia nepasitikėjimą juo;

6) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę.

9. Inspektorius, priimdamas sprendimą, gali pasitelkti ekspertų grupes (ekspertus), kurios teikia išvadas dėl spaudos leidinių, audiovizualinių kūrinių, radijo ir televizijos programų ar atskirų programų, interneto svetainių ar kitų visuomenės informavimo priemonių ir (ar) jų turinio priskyrimo erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms, taip pat išvadas apie tai, ar viešoji informacija skatina nesantaiką dėl lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Ekspertų grupių (ekspertų) sudėtį ir skaičių tvirtina inspektorius. Ekspertų grupės (ekspertai) atsako už savo išvados (išvadų) teisingumą įstatymų nustatyta tvarka. Ekspertų grupės (ekspertai) veikia pagal inspektorius patvirtintą darbo reglamentą. Visuomenės informavimo priemonių priskyrimo erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms aprašą ir apmokestinimo už visuomenės informavimo priemonių priskyrimą erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms tvarką nustato Vyriausybė inspektorius teikimu.

10. Inspektorius veikia užtikrina Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba. Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba yra valstybės biudžetinė įstaiga, jai vadovauja inspektorius.

11. Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba yra viešasis juridinis asmuo ir turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir pavadinimu „Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba“. Už antspaudą naudojimą ir saugojimą atsako inspektorius. Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos buveinė yra Vilniuje. Patalpas jai suteikia Vyriausybė.

12. Inspektorius, Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos ir prie jos veikiančių ekspertų grupių (ekspertų) veikla finansuojama iš valstybės biudžeto. Biudžete šiai veiklai skirtos lėšos nurodomos atskira eilute.

13. Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos uždavinius, funkcijas, teises ir pareigas, struktūrą, darbo organizavimą ir finansavimą nustato Seimo patvirtinti Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos nuostatai.

14. Inspektorius kartą per metus atsiskaito Seimui už savo ir Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos veiklą ir iki kiekvienų metų balandžio 1 dienos pateikia metinę veiklos ataskaitą. Ji viešai skelbiama Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos interneto tinklalapyje (svetainėje).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-348](#), 2009-07-15, *Žin.*, 2009, Nr. 89-3804 (2009-07-28)

Nr. [XI-1046](#), 2010-09-30, *Žin.*, 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

50 straipsnis. Inspektoriaus kompetencija

1. Inspektorius atlieka šias funkcijas:

- 1) nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus (pareiškimus) dėl visuomenės informavimo priemonėse pažeistos jų garbės ir orumo;
- 2) nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus (pareiškimus) dėl jų teisės į privataus gyvenimo apsaugą pažeidimo visuomenės informavimo priemonėse;
- 3) nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus (pareiškimus) dėl jų asmens duomenų tvarkymo pažeidimo visuomenės informavimo priemonėse;
- 4) pagal savo kompetenciją prižiūri, kaip įgyvendinamos Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatos;
- 5) vertina, kaip informuojant visuomenę laikomasi šiame ir kituose visuomenės informavimą reglamentuojančiuose įstatymuose bei teisės aktuose nustatytų visuomenės informavimo principų;
- 6) teikia Seimui ir kitoms valstybės institucijoms siūlymus dėl šio ir kitų visuomenės informavimą reglamentuojančių įstatymų bei teisės aktų tobulinimo ir įgyvendinimo;
- 7) vadovaudamasis ekspertų grupių (ekspertų) išvadomis, priskiria spaudos leidinius, audiovizualinius kūrinius, radijo ir televizijos programas ar atskiras programas, informacinės visuomenės informavimo priemonės ar kitas visuomenės informavimo priemones ir (ar) jų turinį erotinio, pornografinio ir (ar) smurtinio pobūdžio informacijos kategorijoms ir informuoja Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos apie erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio spaudos leidinius;
- 8) vadovaudamasis ekspertų grupių (ekspertų) išvadomis, nustato, ar visuomenės informavimo priemonėse paskelbta viešoji informacija skatina nesantaiką dėl lyties, seksualinės orientacijos, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų;
- 9) bendradarbiauja su Europos Sąjungos ir kitų šalių analogiškoms institucijomis, pagal savo kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikai tarptautinėse organizacijose;
- 10) kas dveji metai rengia ir skelbia analitinę apžvalgą – visuomenės informavimo demokratinės kultūros plėtros gaires;
- 11) atlieka viešosios informacijos stebėseną visuomenės informavimo priemonėse, išskyrus radijo ir televizijos programų stebėseną.

2. Atlikdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas funkcijas, inspektorius turi teisę:

- 1) turėdamas informacijos apie pažeidimus, nenurodytus skunduose (pareiškimuose), šio Įstatymo nustatyta tvarka savo iniciatyva pradėti tyrimą arba perduoti surinktą tyrimo medžiagą ištirti kitoms kompetentingoms valstybės institucijoms;
  - 2) šio įstatymo nustatyta tvarka nemokamai gauti iš viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų informaciją, įskaitant jų valdomose visuomenės informavimo priemonėse paskelbtą informaciją (transliuotų programų vaizdo ir garso įrašus, leidinių egzempliorius, jų kopijas), būtiną savo funkcijoms atlikti;
  - 3) nemokamai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų informaciją, dokumentus ir kitą medžiagą, būtiną savo funkcijoms atlikti;
  - 4) įstatymų nustatyta tvarka, tačiau tik tokia apimtimi, kiek reikia jo funkcijoms atlikti, susipažinti su valstybės, tarnybos, komercinę ar banko paslaptį sudarančiais dokumentais, taip pat dokumentais, kuriuose yra informacijos apie įstatymų saugomus asmens duomenis;
  - 5) nepažeisdamas asmenų teisių ir teisėtų interesų, filmuoti, fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus, naudoti kitas technines priemones tyrimų metu įstatymų nustatyta tvarka;
  - 6) dalyvauti Seimo, Vyriausybės, kitų valstybės įstaigų organizuojamuose posėdžiuose, pasitarimuose, jų sudarytų komisijų ir darbo grupių veikloje, taip pat viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos reglamentavimo ir savitvarkos institucijų posėdžiuose, kai svarstomi klausimai, susiję su šio Įstatymo nuostatų įgyvendinimu, inspektoriaus veikla arba jo atliekamu tyrimu, pareikšti juose savo nuomonę;
  - 7) sudaryti darbo grupes, komisijas teisės aktams ir pasiūlymams rengti, renginiams organizuoti ir kitiems aktualiems klausimams nagrinėti;
  - 8) šiame ir kituose įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti pasitelkti ekspertų grupes (ekspertus), nustatyti jų darbo reglamentus ir apmokėjimo tvarką.
3. Atlikdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas funkcijas, inspektorius gali priimti sprendimą:

1) įspėti viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus, už visuomenės informavimo priemonių turinį atsakingus (fizinius) asmenis apie pastebėtus šio Įstatymo ir kitų visuomenės informavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir reikalauti juos pašalinti;

2) reikalauti, kad viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas nustatyta tvarka paneigtų paskelbtą tikrovės neatitinkančią informaciją, žeminančią asmens garbę ir orumą ar kenkiančią jo dalykinei reputacijai, teisėtiems interesams, arba sudarytų asmeniui galimybę pačiam atsakyti ir paneigti tokią informaciją;

3) kreiptis į kompetentingas valstybės institucijas ir Žurnalistų ir leidėjų etikos komisiją dėl pastebėtų šio Įstatymo ir kitų visuomenės informavimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų;

4) Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytais atvejais surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus;

5) Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytais atvejais nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas ir skirti administracines nuobaudas;

6) skundą (pareiškimą) pripažinti nepagrįstu;

7) tyrimą, pradėtą savo iniciatyva, baigti, jeigu pažeidimai ar aplinkybės, dėl kurių buvo pradėtas tyrimas, nepasitvirtina;

8) atsisakyti nagrinėti skundą (pareiškimą);

9) skundo (pareiškimo) nagrinėjimą nutraukti.

4. Inspektoriui teikiamame skunde (pareiškime) turi būti nurodyta:

1) skundą (pareiškimą) pateikusio asmens (pareiškėjo) vardas, pavardė ir adresas;

2) konkreti visuomenės informavimo priemonė ir publikacija ar laida, kuriose buvo paskleista informacija, žeminanti skundą (pareiškimą) pateikusio asmens (pareiškėjo) garbę ir orumą, pažeidžianti teisę į privataus gyvenimo apsaugą ar nepilnamečių interesus;

3) kokia paskleista informacija neatitinka tikrovės, kaip yra pažeista teisė į privatumą, kaip pakenkta nepilnamečių interesams;

4) prašymo inspektoriui turinys;

5) skundo (pareiškimo) surašymo data ir skundą (pareiškimą) pateikusio asmens (pareiškėjo) parašas.

5. Skundas (pareiškimas), kuriame nėra bent vieno iš reikalavimų, numatytų šio straipsnio 4 dalyje, nenagrinėjamas, jei inspektorius nenusprendžia kitaip. Tuo atveju, kai inspektorius atsisako nagrinėti skundą (pareiškimą) dėl jo turinio reikalavimų trūkumų, asmuo (pareiškėjas) apie tai informuojamas per 5 darbo dienas, nurodant šiuos trūkumus. Pašalinus trūkumus asmens (pareiškėjo) skundas (pareiškimas) yra priimamas nagrinėti, o jo pateikimo data laikoma ta diena, kai buvo gautas skundas (pareiškimas), atitinkantis jam keliamus reikalavimus.

6. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nustatytais atvejais inspektorius nagrinėja tik tų asmenų, kurių teisės visuomenės informavimo priemonėse yra pažeistos, arba jų atstovų pagal įstatymą, taip pat šių asmenų atstovų pagal pavedimą skundus (pareiškimus). Šiais atvejais anoniminiai skundai (pareiškimai) netiriami.

7. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytu atveju inspektorius nagrinėja ne tik tų asmenų, kurių teisės buvo pažeistos visuomenės informavimo priemonėse, arba jų atstovų pagal įstatymą skundus (pareiškimus), bet ir kitų asmenų (pareiškėjų) pateiktus, taip pat anoniminius skundus (pareiškimus). Šiuo atveju tyrimą inspektorius gali pradėti savo iniciatyva.

8. Skundais (pareiškimais) nelaikomi suinteresuotų asmenų (pareiškėjų) rašytiniai ar žodiniai kreipimaisi, prašymai ir pranešimai, kuriuose ne skundžiami viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiksmai, o prašoma paaiškinti, suteikti informaciją ar pageidaujamus dokumentus, pareikšti nuomonę ar pateikti išvadą dėl šio Įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

9. Inspektorius atsisako nagrinėti skundą (pareiškimą) ir jį grąžina skundą (pareiškimą) pateikusiam asmeniui (pareiškėjui), jeigu:

1) skunde (pareiškime) nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso inspektoriaus kompetencijai. Šiuo atveju skundas (pareiškimas) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas perduodamas viešojo administravimo subjektui, kuris turi reikiamus įgaliojimus, ir apie tai pranešama pateikusiam skundą (pareiškimą) asmeniui (pareiškėjui). Kai kompetentinga asmens skundą (pareiškimą) nagrinėti institucija yra teismas, skundas (pareiškimas) grąžinamas jį pateikusiam asmeniui (pareiškėjui) ir pateikiama reikalinga informacija;

2) pradėjus nagrinėti skundą (pareiškimą) paaiškėja, kad skundą (pareiškimą) tuo pačiu klausimu nagrinėja ir teismas. Šiuo atveju skundo (pareiškimo) nagrinėjimas sustabdomas, kol teismas skundą (pareiškimą) išnagrinės. Apie skundo (pareiškimo) nagrinėjimo sustabdymą pranešama skundą (pareiškimą) pateikusiam asmeniui (pareiškėjui). Šiuo atveju skundo (pareiškimo) tyrimas atnaujinamas tik asmeniui (pareiškėjui) pageidaujant ir apie tai informavus inspektorius raštu;

3) teismas ar inspektorius jau yra priėmęs sprendimą tuo pačiu klausimu ir asmuo (pareiškėjas) nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti sprendimą. Šiuo atveju apie sprendimą nenagrinėti skundo (pareiškimo) asmeniui (pareiškėjui) pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo (pareiškimo) gavimo dienos;

4) neįmanoma pradėti skundo (pareiškimo) tyrimo dėl duomenų trūkumo, o skundą (pareiškimą) pateikęs asmuo (pareiškėjas) prašomas nepateikia būtinų skundo (pareiškimo) tyrimui duomenų arba dėl objektyvių priežasčių negali jų pateikti;

5) dėl skunde (pareiškime) keliamo klausimo (skundo (pareiškimo) dalyko) yra priimtas procesinis sprendimas iškelti baudžiamąją bylą;

6) asmuo (pareiškėjas) atsisako skundo (pareiškimo) ir apie tai praneša inspektorius raštu.

10. Šio straipsnio 9 dalies 6 punkte nustatytu atveju asmeniui (pareiškėjui) atsisakius dalies skundo (pareiškimo) reikalavimų, nagrinėjama tik ta skundo (pareiškimo) dalis, kurios reikalavimų nebuvo atsisakyta.

11. Tuo atveju, kai priimamas sprendimas atsisakyti nagrinėti skundą (pareiškimą), skundą (pareiškimą) pateikusiam asmeniui (pareiškėjui) turi būti nurodyti atsisakymo jį nagrinėti pagrindai.

12. Skundo (pareiškimo) tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 9 dalyje nurodytos aplinkybės.

13. Inspektorius gautą skundą (pareiškimą) išnagrinėja per tris mėnesius nuo skundo (pareiškimo) gavimo dienos.

14. Jei skundas (pareiškimas) yra pagrįstas, inspektorius gali priimti vieną iš šio straipsnio 2 dalyje numatytų sprendimų. Su juo inspektorius supažindina skundą (pareiškimą) pateikusį asmenį (pareiškėją), viešosios informacijos rengėjus ir (ar) skleidėjus, už visuomenės informavimo priemonių turinį atsakingus asmenis.

15. Tais atvejais, kai skundas (pareiškimas) pripažįstamas nepagrįstu, inspektorius privalo raštu motyvuotai atsakyti skundą (pareiškimą) pateikusiam asmeniui (pareiškėjui).

16. Inspektorius sprendimai, išskyrus šio straipsnio 17 dalyje nustatytus atvejus, neatlygintinai skelbiami „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos interneto tinklalapyje (svetainėje). Šiais atvejais rezoliucinė inspektorius sprendimo dalis turi būti nedelsiant paskelbta toje visuomenės informavimo priemonėje, kurioje inspektorius nustatė pažeidimą.

17. Tais atvejais, kai viešai paskelbus inspektorius sprendimą gali būti pažeistos asmens teisės ir (ar) teisėti interesai arba kai sprendimo paskelbti neprašo skundą (pareiškimą) pateikęs asmuo (pareiškėjas), inspektorius sprendimas viešai neskelbiamas. Tokiais atvejais su inspektorius sprendimu supažindinamas tik skundą (pareiškimą) pateikęs asmuo (pareiškėjas) ir tas viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, kurio valdomoje visuomenės informavimo priemonėje nustatytas pažeidimas.

18. Inspektorius sprendimai gali būti skundžiami teismui per 30 dienų nuo jų paskelbimo arba, jeigu sprendimas neskelbiamas viešai, nuo pranešimo apie jo priėmimą gavimo dienos.

19. Inspektorius teisėtų reikalavimų, priimtų sprendimų nevykdymas ar kitoks trukdymas inspektorius įgyvendinti šio Įstatymo jam suteiktas teises ar įgaliojimus užtraukia administracinę atsakomybę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-348, 2009-07-15, Žin., 2009, Nr. 89-3804 (2009-07-28)

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

VI SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ VISUOMENĖS INFORMAVIMĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMUS IR JOS ĮGYVENDINIMO TVARKA

51 straipsnis. Viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų ir pareigūnų atsakomybė

1. Už šio ir kitų įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, reglamentuojančių viešosios informacijos rengimą, pažeidimus, taip pat už įstatymų nustatytos viešosios informacijos platinimo tvarkos pažeidimus šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka atsako viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas.

2. Už informacinės visuomenės informavimo priemonės turinį šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka atsako jos valdytojas.

3. Informacinės visuomenės tarpinių paslaugų teikėjai už informacinės visuomenės informavimo priemonių turinį atsako Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka.

52 straipsnis. Viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų veiklos sustabdymas arba nutraukimas

1. Viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo, išskyrus radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojus ir (ar) retransliuotojus, veiklą gali laikinai sustabdyti arba nutraukti teismas, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas.

2. Priimdamas sprendimą dėl laikino viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veiklos sustabdymo, teismas gali nustatyti ne ilgesnį kaip vieno mėnesio veiklos sustabdymo terminą laikraščių redakcijoms ir ne ilgesnį kaip trijų mėnesių – žurnalų redakcijoms.

3. Viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo veikla gali būti teismo nutraukiama tuo atveju, jei per pastaruosius 12 mėnesių teismas jau buvo bent kartą sustabdęs jo veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

53 straipsnis. Žalos atlyginimas

Žala, atsiradusi dėl šio įstatymo pažeidimų, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

54 straipsnis. Redakcinės atsakomybės netaikymas ir atleidimas nuo žalos atlyginimo

1. Viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui netaikoma redakcinė atsakomybė ir jie neatsako už tikrovės neatitinkančios informacijos paskelbimą, jeigu jie nurodė informacijos šaltinį ir ji buvo:

1) pateikta valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, politinių partijų, profesinių sąjungų ir asociacijų ar kitų asmenų oficialiuose ar viešai paskelbtuose dokumentuose;

2) viešai pasakyta per atvirus posėdžius, pasitarimus, spaudos konferencijas, mitingus ir kitus renginius, o viešosios informacijos rengėjas neiškraipė pasakytų teiginių. Šiuo atveju visa atsakomybė tenka renginių organizatoriams ir informaciją paskelbusiems asmenims;

3) anksčiau paskelbta per kitas visuomenės informavimo priemones, jeigu ši informacija nebuvo paneigta per ją paskelbusias visuomenės informavimo priemones;

4) paskelbta tiesioginių programų, interneto konferencijų dalyvių, interaktyviosios televizijos žiūrovų ar informacinės visuomenės informavimo priemonės naudotojų, nesusijusių su viešosios informacijos rengėju;

5) paskelbta specialioje rinkimų programoje, kurią rengė ne pats viešosios informacijos rengėjas;

6) paskelbta neanoniminiuose reklaminiuose skelbimuose;

7) pateikta kaip nuomonė, komentaras ar vertinimas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais už tikrovės neatitinkančios informacijos paskelbimą atsako tas, kas pirmas paskleidė tokią informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyva 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 6 skyrius, 1 tomas, p. 224) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/65/EB (OL 2007 L 332, p. 27).

2. 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 21 tomas, p. 8).

3. 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (OL 2004 L 364, p. 1).

Priedo pakeitimai:

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1507](#), 96.08.22, Žin., 1996, Nr. 82-1971 (96.08.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 30 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-22](#), 96.12.05, Žin., 1996, Nr. 121-2848 (96.12.14)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-101](#), 97.01.23, žin., 1997, Nr. 12-232 (97.02.07)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-402](#), 97.07.03, Žin., 1997, Nr. 67-1677 (97.07.16)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-427](#), 97.09.25, Žin., 1997, Nr. 91 (97.10.07)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-614](#), 98.01.15, Žin., 1998, Nr. 8-166 (98.01.25)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1308](#), 99.07.07, Žin., 1999, Nr.66-2125 (99.07.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1595](#), 00.03.28, Žin., 2000, Nr.30-829 (00.04.12)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1905](#), 2000 08 29, Žin., 2000, Nr. 75-2272 (2000 09 07)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. spalio 1d.

Kol bus priimtas šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje numatytas įstatymas, viešosios informacijos, kuri gali turėti neigiamą poveikį nepilnamečių fiziniams, protiniams ar doroviniams vystymuisi, priskyrimo kriterijus nustato Žurnalistų ir leidėjų etikos komisija.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-39](#), 2000 11 21, Žin., 2000, Nr. 102-3215 (2000 11 29)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 2, 4, 18, 26, 28, 37, 38, 39, 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-131](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 113-3619 (2000 12 30)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 27, 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-561](#), 2001-10-18, Žin., 2001, Nr. 93-3255 (2001-11-07)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 37 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-953](#), 2002-06-13, Žin., 2002, Nr. 68-2759 (2002-07-03)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-972](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 68-2771 (2002-07-03)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 43 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1487](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1732 (2003-04-24)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1853](#), 2003-11-25, Žin., 2003, Nr. 117-5319 (2003-12-17)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 2 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2176](#), 2004-04-27, Žin., 2004, Nr. 73-2515 (2004-04-30)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 1, 2, 23, 24, 29, 31, 32, 33, 35, 38, 39, 47, 48, 49, 51, 53 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 25, 41 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 56 STRAIPSNIU BEI PRIEDU ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2396](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 120-4436 (2004-08-03)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 48 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-752](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 82-3254 (2006-07-27)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2006 m. rugsėjo 1 d.

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1696](#), 2008-07-14, Žin., 2008, Nr. 87-3456 (2008-07-31)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 28, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 27(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 ir 2 straipsniai įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-348](#), 2009-07-15, Žin., 2009, Nr. 89-3804 (2009-07-28)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 46, 49 IR 50 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnis ir šio įstatymo 3 straipsnyje išdėstyto 50 straipsnio 1 dalies 8 punktą įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. XI-1046, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6260 (2010-10-18)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 2, 5, 19, 22, 25, 26, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 50, 52, 54 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 34(1), 34(2), 40(1) STRAIPSNIAIS IR NAUJU TREČIUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 19 straipsnyje išdėstyto Visuomenės informavimo įstatymo 40¹ straipsnio nuostatos taikomos programoms, sukurtoms po 2009 m. gruodžio 19 d.

Šio įstatymo 19 straipsnyje išdėstyto Visuomenės informavimo įstatymo 40¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą taikomas visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjo arba su juo susijusios bendrovės sukurtoms arba užsakytomis sukurti programoms nuo 2012 m. gruodžio 31 d.

Šio įstatymo [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2010, Nr. 130 (2010-11-06)

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. XI-1048, 2010-09-30, Žin., 2010, Nr. 123-6262 (2010-10-18)

VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 2, 22, 24, 27, 27(1), 33, 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 6 straipsnis įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2002-10-23, Žin., 2002, Nr. 104-4675 (2002-10-31)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO IR 14 STRAIPSNIO 3 DALIES ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2010-10-20)

autrap@lrs.lt